

Р ШЗ(2=18к)
Рк у 45

УКРАЇНСЬКА

НАРОДНА ПІСНЯ

Д Е Р Ж Л І Т В И Д А В

А
ЕДЖ
Л
И
Т
В
ИЛЛАС

с .
~~35-1550~~

А4553-18

Ш3(2=14к)
У 45

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ПІСНЯ

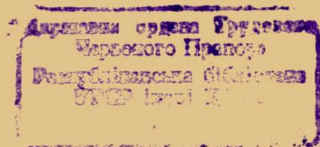
2429831 н

Збірник упорядкував
Андрій ХВИЛЯ

ШБ(2 = 14а) - 631.0

Добирали матеріали
В. СЛАТІН та В. ХАРКІВ

51.000 — 100.000

Художник — А. Серда
Техкер — С. Блокин
Коректор — В. Воронина

УКРАЇНЬСЬКА НАРОДНА ПІСНЯ

„Сміливо вперед, і ми переможемо і зробимо нашу Україну країною світлої радості і пісень визволених тружеників“.

К. Ворошилов

Серед пісень всіх народів українська народна пісня заслуговує на особливу увагу.

Ми знаємо, яку велику увагу приділяє товариш Сталін вивченню української народної творчості—пісні, приказок, оповідань і таке інше.

Невипадково питання про створення кінофільма „Український Чапаєв“ товариш Сталін пов'язав з питанням про використання української народної пісні, музики, українського фольклору.

В піснях, думках, приказках трудящі маси протягом багатьох століть виливали свої думки, почуття, вкладали в них своє горе, радість, гнів, відображали боротьбу за визволення.

Українські пани добре розуміли велику силу народної творчості. Тому вони намагалися показати народну творчість у вигідному для себе світлі, використати її в своїх інтересах, перетворити її на зброю націоналізму, пропаганди „безбуржуазності“ української нації. Ця лінія запроваджувалася як у збиранні, так і в обробці історичних і побутових народних пісень.

Пануючі класи використовували прекрасні мелодії українських пісень в своїх інтересах. Церква, козацька старшина, українські поміщики привласнювали створені масами мотиви народних пісень. Пануючі класи — поміщики, магнати — захопили були в свої руки найцінніші скарби народної творчості і „порядкували“ ними, як хотіли.

Пісні, матеріали про грізні селянські повстання проти панів, повстання, що виявляли ненависть трудящих мас до дуків-багатіїв, все це систематично знімалося з друку, з розробки. Українська буржуазія намагалася затушкувати, замаскувати класову боротьбу, що відбувалася на селі. Пісні, що відображають класову боротьбу на селі, якщодесь і публікували, то намагалися якнайменше їх популяризувати, не записували до них мелодій. Ні до одної з українських народних пісень, що відображають повстання кріпаків проти панів, не було записано мелодій.

Спеціально підібрана українська пісня була далека від реального життя. Пани добирали те, що збігалось з їх інтересами, з думками, настроями українських поміщиків, української буржуазії. Добрані таким чином українські пісні, за твердженням представників пануючих тоді класів, показували „шляхи до свободи, братерства, всесвітньої людської правди і справедливості“.

Михайло Грушевський, висловлюючись з приводу століття видання збірника пісень Максимовича, найбільш яскраво виявив надії, сподіванки, які поклала українська буржуазія на українську пісню.

Ці завдання зводились до того, щоб високо тримати прапор єдиного „національного фронту“, „оберігати національні традиції“, витравлюючи класову суть із народної пісні. Одним словом, укра-

Інська пісня повинна була говорити про мир, згоду в українському народі, повинна була демонструвати відсутність класової боротьби на Україні.

Треба сказати, що і націонал-ухильник Скрипник намагався перекрутити культурний розвиток і оцінку народної творчості. Українська музика, пісня характеризувались ним як такі, що не мають „бурхливих темпів“. Скрипник твердив, що в українській народній музиці відсутнє відображення класової боротьби.

Націоналісти, орієнтуючи українську культуру на Захід, душили українську народну пісню, називаючи прекрасні зразки народної творчості „малоросійщиною, просвітянством“. Вони примушували керівників хорових капел викреслювати з репертуару українську народну пісню.

Звичайно, все це робилося під архіреволюційними лозунгами. Не годиться, мовляв, українська народна пісня для будівництва пролетарської культури. В дійсності ж це був маневр українських і російських націоналістів.

Українська пісня багата, соціально насичена, багатогранна в мотивах і темах. В свої пісні трудящий народ роками вкладав найкращі свої мрії, свої бажання.

Візьмемо для прикладу ряд пісень:

В пісні „Ізза гори хмара“ читаємо:

Ізза гори хмара,
Став дощ накрapati ...
Як зібралась голота,
Да зібралась сердешна
До шинку гулять.

В горі, злиднях, безпросвітній темряві перебувала українська біднота, пропиваючи останні копійки в шинках. Похмуре, тяжке, повне горя

життя насувається на бідняка, як „іzza гори хмара“, давить, пригнічує його. Біднота — проти українських панів-багатіїв. В цій пісні показано, як гордовитий дукач-багатій прийшов в шинок і не сказав навіть „здраслуй“ біднякам, які там були. Тоді отаман бідноти крикнув:

„Беріть багача!“ ...
Один бере за руку,
Другий за другу,
Третій здула б'є.

У чинному на Україні до XVIII століття литовському, польському законодавстві було багато законів, спрямованих проти української голоти. Так, наприклад, законом дозволено було ловити втікачів - „гультяїв“, які не хочуть працювати на панів, кувати їх в кайдани і примушувати їх працювати на експлуататорів. Зрозуміло, що біднота ненавиділа українських, російських, польських та інших багатіїв.

В пісні „Ой, наступила та чорна хмара“ говориться про те, як голота б'є багатія.

Це подано в таких словах:

„Ой, беруть дуку за чуб, за руку;
Третій в шию б'є:
„Ой, не йди туди, превражий сину,
Де голота п'є!“

В ряді пісень показано, як козаки тікали із панської неволі, як їх ловили пани і жорстоко, по-звірячому з ними розправлялися.

В пісні „Пожурилося милее браття“ показано одного з таких втікачів — козака пана Журавського — і криваву над ним розправу пана. Пан доганяє втікача:

„Ой, бери, пане,
Сукна й жупани,
Ще й коня вороного, —
Не візьми мене
У неволеньку
Козака молодого!“
Узяли його,
Повели його,
Ярами й долинами,
Та й зняли йому
З пліч головоньку
Між трьома могилами.

Прохання молодого козака не допомогли. Пан жорстокий, неблаганний, і козак загибає.

Кріпосницька неволя в українському селі показана особливо яскраво в народній пісні „У неділю пораненьку“.

Українська буржуазія ввесь час говорила про безбуржуазність української нації. В зображенні українських буржуазних істориків минуле України, виходить, було б прекрасне, якби не було на Україні чужих панів. Все зло, мовляв, од російських, польських панів, а серед українців ніколи, мовляв, не було гнобителів народу.

Але не така була дійсність. І цю дійсність правдиво відобразив український народ в пісні „У неділю пораненьку“.

В цій пісні показано, як українські осаули, економи убивали народ, знущалися з нього:

У неділю пораненьку
Усі дзвони дзвонять,
Осаули з нагаями
На панщину гонять ...
Пішла, пішла стара мати
Із дочкою жати,
А нажали по півкопи,—
Сіли спочивати.
Ой, зза гори, зза крутої
Оконом з'їжджає,

Спід правої пахвиночки
Нагайку виймає.
Як ударив дівчиноньку,—
Обілляли сльози ...
Як ударив стару матір,
Задзвонили дзвони ...

Ця пісня — сльози, кров народу. Це пісня ненависті трудящих до панів, осаулів, економів і інших панських запродавців.

Зрозуміло, звідки брав Шевченко мотиви для своїх поезій!

В пісні „Нема в світі правди“ народ устами своїх співців передає народну мудрість про те, де правда, де неправда, коли панують багатії.

Пан здирає з селянина останню шкуру:

Не принеси пану курки,
Не вклонися низько,
То дасть тобі в морду,
Щоб не стояв близько.

(„Ви музики, хлопці добрі“)

Поміщик, старшина знущаються з народу. Великі народне горе і гнів народу. Не раз палають в пожежах маетки поміщиків. Не раз широкою хвилею прокочуються селянські повстання. Народ з любов'ю зберігає оповідання про ватажків селянських повстань, про керівників повстанських загонів, які виступали проти панів, передає ці оповідання з покоління в покоління.

Ось чому так довго живе пам'ять в народних масах про гайдамаків, які в середині XVIII століття у вихрові повстань змיתали з лиця землі поміщиків, експлуататорів. Ось чому так оспівав народ Кармалюка — повстанця Правобережної України.

В українських народних піснях є багато матеріалу про те, як працював і жив український

робітник на фабриці, на заводі, на заробітках, в еміграції.

Це відбито в таких піснях, як „Ой, Канадо, Канадочко“, „Хто в заводі не бував, той горечка не видав“ і ін.

Багато є серед народних пісень — пісень чумацьких. Але тут не лише бравурні мотиви. В циклі цих пісень є багато трагічних пісень. Бо чумацтво було не таким, як його намагалися подати буржуазні історики. Тут не було ідилії. Реальне життя було іншим. Було багато чумаків-підприємців, у яких за копійки працювали чумаки-батраки. Вони возили сіль, рибу, вони недоїдали, мерзли, падали від втоми в степах і загинували.

Ось чому так багато чумацьких пісень журливих, сумних. Характер чумацької пісні визначається не лише безмежною шириною степу, але й особливо тяжким станом чумаків-батраків, які працювали у чумаків-підприємців, експлуататорів.

Пісні, що відображають побут, кохання дівчини до молодого хлопця, також просякнуті глибокою свідомістю того, що багатій — ворог трудящих. Дівчина-біднячка знає, що коли вона йде в родину багатого, вона буде все життя невільницею:

„Не піду я на кладочку,
Бо кладочка гнеться ...
Не піду я за багача,
Нехай западеться!
Не піду я на кладочку,
Бо кладочка змита ...
Не піду я за багача,
Бо ще й буду бита!“

(„Герен, мати, коло хати“)

А в іншій пісні коротко відображено погляди бідняцької молоді:

„Казав мені батько,
Женися, небоже,
Та не сватай в багача,
Борони тя боже.
Але сватай бідну,
В одній опанчинці,
Щоби була люба - мила
Всій нашій родинці“.

В піснях українського народу чути звуки перемоги, звуки літавр, бойових закликів і тонку ніжну лірику закоханої дівчини, яка переноситься в мріях, в звуках прекрасних народних мелодій в обійми до милого. Тут тужливі до суму мотиви з історії і побуту народу чергуються з швидкими бравурними темпами „Гопака“, „Горлиці“, „Трепака“. У полі і дома, в походах і боях, в веселошах і горі творив український народ прекрасні мотиви, слова тої пісні, якою він в праві пишатися.

Багаті мотиви прикрашені виключними словесними візерунками. Майже в кожній пісні, де передається переживання того чи іншого героя, показано багатство лірики, особисті переживання. Як правило, вони зв'язані з природою.

В пісні співають птиці, розквітають вишневі сади, зеленіють лани. В піснях світить яскраве сонце України, блищить дзеркальна вода річок. Природа живе і зливається в єдиній гамі звуків, образів з переживаннями героїв.

За ініціативою товариша Сталіна проведено запис української народної пісні на грамофонні пластинки. Пісні, танці, записані у виконанні найкращих хороших капел, бандуристів, соло.

Безповоротно пройшли ті часи, коли українські пісні забороняли співати. Безповоротно пройшли ті часи, коли українську пісню замикали в національній обмеженості, яка мусила начебто свідчити про особливі расові властивості, відмінності

українців від росіян (теорія Драгоманова). Все це розгромила пролетарська революція.

Радянська Україна і на цій ділянці розвиває дійсну культуру в інтересах мільйонних трудящих мас.

Український народ під великим прапором Леніна — Сталіна бадьоро крокує вперед під звуки могутніх пісень — пісень визволеного труда.

В мотивах і словах цих пісень стоять перед нами дві України: одна — скалічена, принижена, опльована українськими, польськими, російськими панами, гетьманами, фабрикантами. Це — Україна народного горя, злиднів. Але ця Україна відійшла вже в історичне минуле. Встала нова, квітуча Україна, яка горить яскравими вогнями дніпровських електричних станцій, квітне новими колгоспними ланами.

Український народ співає свої пісні про минуле, бо вони відображають тяжку, страшну сторінку життя трудящих мас, їх героїчну боротьбу за визволення.

Український народ співає нові пісні соціалізму, бо вони закликають до остаточного розгрому, знищення всього, що лишилося від старого світу.

А. ХВИЛЯ

**МІЖНАРОДНИЙ
ПРОЛЕТАРСЬКИЙ ГІМН**

ІНТЕРНАЦІОНАЛ

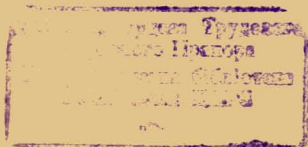
1. Повстаньте, гнані і голодні,
Робітники усіх країн!
Як у вулкановій безодні,
В серцях у нас клекоче гнів.
Ми всіх катів зітрем на порох,
Повстань же, військо злидарів,—
Все, що забрав наш лютий ворог,
Щоб повернути — час наспів.

Приспів:

Чуеш? Сурми заграли...
Час розплати настав —
В Інтернаціоналі
Здобудем людських прав! } 2

2. Не ждїть рятунку ні від кого:
Ні від богів, ні від царів,—
Позбудеться ярма тяжкого
Сама сім'я пролетарів.
Пусті слова про „право бідних“—
Держава дбала не про нас.
Нас мали за рабів негідних...
Доволі кривди і образ!

Приспів...

3. Лиш ми, робітники, ми — діти
Святої армії труда,
Землею будем володіти,
А паразитів жде біда...
Тоді ж, як грім під час негоди
Впаде на голови катів,—
Нам сонце правди і свободи
Засяє тисяччю вогнів.

Приспів...

**ДОРЕВОЛЮЦІЙНІ ПІСНІ
ПРО ЖИТТЯ І БОРОТЬБУ
ТРУДЯЩИХ**

ОЙ, НЕ БУЛО ТАК НІКОМУ

1. Ой, не було так нікому,
Як тим бідним мужикам :
То ж то годять, то ж то роблять } 2
Тим превражим панам.
2. „Лягай, пане, лягай спати
Та нічого не думай.
Збираймося, славні хлопці, } 2
Та махнемо за Дунай!“
3. „Сідлай, соцький з отаманом,
А все коні вороні,
Та й біжіте, доганяйте } 2
Славних хлопців молодих!“
4. „Вернітеся, славні хлопці,
Будем же вас шанувать,
Будем же вас рано й вечір } 2
Медом - вином напувать!“
5. „Ой, уже ж нам, отамане,
Меду й вина не пивать,
Коли хотів пан проклятий } 2
Ще й в солдати нас віддать!“

ПОБРАТАВСЯ СОКІЛ

1. Побратався сокіл
З сизокрилим орлом ...
„Ой, брате ж мій, брате,
Сизокрилий орле!
2. Покидаю тобі
Всі мої пожитки,
Всі мої пожитки
Й маленькїї дітки.
3. А сам полину я
В чужу сторононьку,
В чужу сторононьку
Шукать таланоньку.
4. Ой, як добре буде,
То я й забарюся,
А як худо буде,
То й назад вернуся!“
5. Літа сокіл літо,
Літа сокіл друге,
На третее літо
Сокіл прилітає.
6. Сокіл прилітає,
Та й орла питає:
„Ой, брате ж мій, брате,
Сизокрилий орле!
7. А де ж ти дів, брате,
Всі мої пожитки,
Всі мої пожитки
Й маленькїї дітки?“

8. „Твої, брате, дітки
Полинули в луги,
Полинули в луги
З великої туги.
9. Сіли вони в лісі
На високім дереві,
На високім дереві —
На колючім терні.
10. Приїхали, брате,
Пани й паненята,
Та й забрали вони
Діти - соколята.
11. Терни порубали,
Соколят забрали,
Турецькому царю
В дарунок віддали!“
12. „Бодай тії пани
Та й не панували,
Ой, що моїх діток,
В чужий край заслали!“

У НЕДІЛЮ ПОРАНЕНЬКУ

1. У неділю пораненьку
Усі дзвони дзвонять,
Осаули з нагаями
На панщину гонять ...
2. Пішла, пішла стара мати
Із дочкою жати,
А нажали по півкопи,—
Сіли спочивати.
3. Ой, зза гори, зза крутої
Оконом з'їжджає,
Спід правої пахвиночки
Нагайку виймає ...
4. Як ударив дівчиноньку,—
Обілляли сльози ...
Як ударив стару матір,—
Задзвонили дзвони ...

ОЙ, У МІСТІ НА РИНОЧКУ

(Про бондарівну)

1. Ой, у місті на риночку
Дівок танок ходить,
Молодая бондарівна
Увесь повод водить.
2. Ішли люди вулицею
Й говорили стиха:
„Втікай, втікай, бондарівно,
Буде тобі лихо!“
3. Утікала бондарівна
Із міста додому,
А за нею пан Каньовський
Послав у погоню.
4. Ой, догнали бондарівну
На жовтому мості:
„Вернись, вернись, бондарівно,
До пана у гості!“
5. Ой, чи лучше, бондарівно,
В сирій землі гнити,
Ой, чи лучше із Каньовським
Та мед - вино пити?“
6. „Лучше ж мені, молоденькій,
В сирій землі гнити,
А не хочу із Каньовським
Та мед - вино пити!“
7. Утікала бондарівна
Затильними дверми,

- Біжить вона до батенька,
Біжить помаленьку.
8. Ой, догнали бондарівну
Близько перелазу...
Як ударив бондарівну,
Та й убив відразу...
9. В новім селі, в новім селі
Нова рада стала —
Збиралися гарні хлопці
Вбити того пана...
10. У неділю по вечері
Помоливсь пан богу,
Узяв собі вірну слугу,
Пішов для проходу.
11. Тільки вийшов пан Каньовський
Да й за браму прудко,
Ярмулючок, хлопець жвавний,
Всадив штиха хутко.
12. „Ярмулючку, мій паночку,
Нічого не вдію,
Вийми мені з грудей штиха,
То я й так зомлію!“
13. А хлопчики - молодчики
Добирали сили,
Через паркан коновками
Мед - вино носили.
14. Ой, узяли Ярмулючка
Під білі боки,
А повели Ярмулючка
На вічні роботи.
15. Ой, узяли Ярмулючка
За білі руки,
А повели Ярмулючка
На вічні муки.

ЗАДУМАЛИ БАЗИЛЕВЦІ¹

(Пісня про повстання кріпаків пана Базилевського
в с. Турбаях 1789 року)

1. Задумали Базилевці
Весь світ перебути,
Турбаївців - козаченьків } 2
Собі підвернути.
2. Як послала Мар'януша²
Своїх осаулів:
„Ой, підіте ж, осаули, } 2
Череду займіте!
3. Ой, підіте ж, осаули,
Череду займіте,
А й хто пасе ті корови — } 2
Сюди пригоніте!“
4. Як поїхали ж осаули
Череди займати,—
Турбаївці - козаченьки } 2
З кіллям не давати.
5. Як глянула Мар'януша
В вікно в оболоню,
Оступили козаченьки } 2
З кіллям кругом двору.
6. „Ой, дайте ж нам, козаченьки,
Та хоч попоїсти,
Та дайте ж нам послухати } 2
Та вашої вісті!“

¹ Базилевці — поміщики Базилевські.

² Мар'януша — одна з Базилевських.

7. „Ой, чом же ти, Мар'януша,
Та давно не їла,
Та козацького указу }
Слухать не хотїла?“ } 2
8. „Ой ну, пани - брати мої,
Золото носити,
Турбаївців - козаченьків }
Вірненько просити! } 2
9. Ой ну, пани - брати мої,
Срібло доставати,
Турбаївців - козаченьків }
Вірненько прохати! } 2
10. Ой, їжте ви, турбаївці,
Баргамоти - груші
Та випустїть, та не бийте }
Невиннї душі!“ } 2
11. „Шкода тепер, Маріано,
З вами говорити —
З кїллям прийшли не радиться, }
Прийшли вас побити!“ } 2
12. Як ударив козак Іван
По великих вікнах,
Посипались склянки - брязки }
На Мар'янине ліжко. } 2
13. Як ударив козак Іван
Кїлком по височку,
Враз окровив Маріанї }
Плаття і сорочку. } 2
14. Били жінки праниками,
Ще й маленькі дїтки —
„Оце ж тобі, Мар'януша, }
За тонкі півмітки!“ } 2
15. Ой, у тої Мар'януші
В подолах мережки...
Куди тягли - волочили — }
Кривавая стежка. } 2

16. Ой, у тої Мар'януші
 Та у косі стрічка...
 Куди тягли-волочили — } 2
 Кривавая річка.
17. Од Турбаїв до Вергунів
 Розкидані карти...
 Оце ж тобі, Мар'януша, } 2
 Минулися жарти.
18. Од Турбаїв до Вергунів
 Покопані шанці...
 Як побили Базилевців } 2
 У неділю вранці.
19. Все побили, погромили,
 Перевели в тряп'я...
 Й поховали Базилевців } 2
 В містечку Остап'я...
20. Із города, з Миргорода
 Полки виступали,
 Турбаївців - козаченьків } 2
 На суд виганяли.
21. Ой, в Турбях огонь горить,
 По всім світу димно...
 Як побили Базилевців, } 2
 Усім панам дивно!

ЗА ГОРОЮ ЗА КРУТОЮ

(Пісня про повстання кріпаків пана Селівановича
в с. Дорогинка на Чернігівщині).

1. За горою за крутою
Косарики косять,
Та у пана Саливона
Собі хліба просять.
2. Ой, косили косарики
Півтори неділі,—
Не бачили косарики
Хліба ні скорини.
3. Ой, косили косарики
Та радили раду,—
Та й убили Саливона
За усю громаду.
4. А в нашого пана
Плетені тини...
Оце тобі, вражий пане,
Хазяйські сини.
5. У нашого пана
Побиті кілочки...
Оце тобі, вражий пане,
Хазяйській дочки.
6. У Києві вогонь горить,
В Дорогинці димно...
Як убили Саливона,
Усім панам дивно.

7. В його дочки Галюточки
На голові стрічки...
Куди тягли Саливона,—
Кров'янії річки.
8. В його дочки Галюточки
В поділках мережки...
Куди тягли Саливона,—
Кров'янії стежки.
9. Ой, убито, вбито,
На весь двір простягся...
Його синок Іванюша
За серденько взявся.

240

ЗА СИБІРОМ СОНЦЕ СХОДИТЬ

(Пісня про Кармалюка — ватажка кріпацьких повстань
проти панів в 1812—35 роках на Поділлі)

1. За Сибіром сонце сходить...
Хлопці, не зівайте :
Ви на мене, Кармалюка, } 2
Всю надію майте!
2. Повернувся я з Сибіру,
Та не маю долі;
Хоч, здається, не в кайданах, } 2
А все ж не на волі.
3. Маю жінку, маю діти,
Та я їх не бачу!
Як згадаю про їх долю, } 2
Сам гірко заплачу!
4. Куди піду, подивлюся,—
Скрізь багач панує,
У розкошах превеликих } 2
І днює й ноче.
5. Убогому, нещасному —
Тяжка робота,
А ще гіршая неправда, } 2
Вічная скорбота!
6. Зібрав собі славних хлопців...
Що ж кому до того?
Засідаєм при дорозі } 2
Ждять подорожнього.

7. Чи хто іде, чи хто їде,—
 Так час нудно ждати,
 Що не маю пристанища, } 2
 Ані свої хати.
8. Асесори, ісправники
 За мною ганяють,—
 Більше ж вони людей вбили, } 2
 Як я гріхів маю!
9. Зовуть мене розбійником,
 Що людей вбиваю.
 Я багатих убиваю, } 2
 Бідних награждаю. }
10. З багатого хоч я візьму,
 Убогому даю;
 А так гроші розділивши,— } 2
 Гріха я не маю.

ОЙ, НАСТУПИЛА ТА ЧОРНА ХМАРА

1. Ой, наступила та чорна хмара,
Став дощ накрапати...
Ой, там збиралась бідна голота } 2
До корчми гулять.
2. Пили горілку, пили й наливку,
Ще й мед будем пить,
А хто з нас, братця, буде сміяться, } 2
Того будем бить!
3. Ой, іде багач, ой, іде дукач,
Насміхається:
„Ой, за що, за що вража голота } 2
Напивається?“
4. Ой, беруть дуку, за чуб, за руку,
Третій в шию б'є:
„Ой, не йди туди, превражий сину, } 2
Де голота п'є!“

ЯРОМ, ХЛОПЦІ, ЯРОМ

1. Яром, хлопці, яром —
Пшениченька ланом,
Темними дугами —
Шовкова травиця.
2. Темними дугами —
Шовкова травиця...
Козаки гуляли,
Пана виглядали...
3. „Марусенько - пані,
Чи є пан удома?
А як нема пана,
Вийди до нас сама!“
4. Марусенька пишна
В черевичках вийшла,
На поріг ступає,
Згорда промовляє.
5. Згорда промовляє:
„Здрастуйте, козаки!
Не єсть ви козаки,
Єсть ви гайдамаки.
6. Не єсть ви козаки,
Єсть ви гайдамаки,
Бо я свого пана
Коники спізнала.
7. А один кінь карий,
А другий буланій,
А третій вороній —
То панів верховий.

8. А третій вороний —
То панів верховий,
Той, що під тобою,
Той був під слугою!“
9. „Марусенько наша,
Неправдонька ваша,
Бо ми усі коні
В пана покупили.
10. Бо ми усі коні
В пана покупили,
На гнилій колоді
Гроші полічили.
11. На гнилій колоді
Гроші полічили,
В глибокій криниці
Могрич запивали.
12. В глибокій криниці
Могрич запивали,
В широкій долині
Пана поховали“.

ТАМ, ДЕ ЯТРАНЬ КРУТО В'ЄТЬСЯ

1. Там, де Ятрань круто в'ється,
Спід каменю б'є вода,—
Там дівчина воду брала
Чорнобрива, молода.
2. Ти, дівчино, ти щаслива,
В тебе батько - мати є,
Рід великий, хата біла,
Все, що в хаті, то твоє.
3. А я бідний, безталанний,
Степ широкий — тож мій сват,
Шабля, люлька — вся родина,
Сивий коник — тож мій брат.
4. Ой, як тяжко жити стало,
Бо ті прокляті пани,
Із нас шкури поздирали
Та пошили жупани.

БУЛО ЛІТО

1. Було літо, було літо,
Та й стала зима...
Як не було пригодоньки,
Гей, гей, та й досі нема.
2. Була ж йому пригодонька,
З Криму ідучи,
В чистім полію край дороги,
Гей, гей, воли пасучи.
3. Заслаб чумак - чумаченько,
Заслаб, та й лежить,
Ніхто ж його не питає,
Гей, гей, що в його болять.
4. Болять руки, болять ноги,
Болять голова...
Лишаються дрібні діти,
Гей, гей, жінка молода.
5. Скинув чумак сіру свиту,
Та й скинув жупан:
„Воли ж мої круторогі,
Гей, гей, хто ж вам буде пан?“
6. Скинув чумак сірячину,
Та й скинув кожух,
А сам впав на сиру землю,
Гей, гей, та й спускає дух.

7. А в неділю рано-вранці
Та й вдарили в дзвін...
Це ж по тому чумакові,
Гей, гей, що їхав на Дін.
8. В понеділок рано-вранці
Та й вдарили в два...
Це ж по тому чумакові,
Гей, гей, що тепер нема.

ГУЛЯВ ЧУМАК НА РИНОЧКУ

1. Гуляв чумак на риночку,
Та пив чумак горілочку...
Против воли, пропив вози,
Против ярма, ще й занози — } 2
Все своє добро.
2. Прокинувся чумак вранці,
Та полапав у гаманці,
Всі кишені вивертає,
Аж там грошей вже чортмає — } 2
Нічим похмелитися.
3. Прийшов чумак до шинкарки:
„Всип, шинкарко, хоч півкварті!“
Шинкарочка згорда дметься, }
Ще й з чумаченька сміється, } 2
Що гіркий п'яниця.
4. Скинув чумак жупанину:
„Сип, шинкарко, четвертину!“
„Ой, не всиплю четвертину,
Добудь грошей хоч з полтину — } 2
Тоді пий, гуляй!“
5. Ой, вийду я на могилу,
Та погляну у долину —
Лежать воли, стоять вози,
Висять ярма, ще й занози — } 2
Все чумацькее добро.

6. Ой, пішов би я додому,
Та боюся поговору,
Будуть бити та ганити,
Та заставлять ще й косити, } 2
А я козак нездоров.
7. Ой, піду я у Молдаву,
Там сім років погорюю;
Там сім літ я погорюю, } 2
Воли й вози покуюю,
Знов буду чумак!

НАД РІЧКОЮ, БЕРІЖКОМ

1. Над річкою, беріжком
Ішов чумак з батіжком —
Гей, гей,— з Дону додому.
2. За плечима торбина,
Ще й латана свитина,—
Гей, гей,— дочумакувавсь!
3. „Постій, чумак, постривай,
Шляху в людей розпитай,
Гей, гей,— чи не заблудивсь?“
4. „Мені шляху не питать :
Прямо степом мандрувать,
Гей, гей,— долю доганять!
5. Пішла доля ярами,
Зеленими лугами:
Гей, гей,— не вмів шанувать!
6. Як я долі не знайду,
До шинкарки в шинк зайду,
Гей, гей,— забуду біду!“

ОЙ, БРЕ - МОРЕ - БРЕ

1. Ой, бре - море - бре,
Сип, шинкарко, ще:
Єсть у мене та рідний батько —
Викупить мене!
2. Ось і батько йде,
Грошей не несе.
От тепер же я, та шинкарочко,
Засів у тебе.
3. Ой, бре - море - бре,
Сип, шинкарко, ще:
Єсть у мене та рідна мати —
Викупить мене!
4. Ось і мати йде,
Грошей не несе.
От тепер же я, та шинкарочко,
Засів у тебе.
5. Ой, бре - море - бре,
Сип, шинкарко, ще:
Єсть у мене мила - чорнобрива —
Викупить мене!
6. Ось і мила йде,
Грошики несе.
От тепер же я, та шинкарочко,
Піду від тебе!

ОЙ, ГОРЕ ТІЙ ЧАЙЦІ

1. Ой, горе тій чайці,
Чаєцці небозі,
Що вивела чаєняток } 2
При битій дорозі!
2. Ой, ішли чумаки,
Весело співали,
І чаєчку ізігнали, } 2
Чаєнят забрали.
3. А чаєчка в'ється,
Об дорогу б'ється,
К сирій землі припадає, } 2
Чумаків благає.
4. „Ой, ви, чумаченьки,
Ви, ще молоденькі,
Верніть моїх чаєняток, } 2
Вони ще маленькі!“
5. „Ой, чаєчко наша,
Неправдонька ваша —
Поварили чаєняток, } 2
Добра була каша!“
6. „Бодай ви, чумаки,
Щастя не діждали,
Що ви моїх дрібних діток } 2
Із гнізда забрали.
7. Бодай ви, чумаки,
На Дін не сходили,
Що ви моїх дрібних діток } 2
В каші поварили!“

ТА НЕМА В СВІТІ ГІРШ НІКОМУ

1. Та нема в світі гірш нікому,
Як бурлаці молодому,
Гей, гей, як бурлаці молодому!
2. Що бурлак робить - заробляє,
Аж піт очі заливає,
Гей, гей, аж піт очі заливає.
3. Що бурлак робить - заробляє,
А хазяїн його лає.
Гей, гей, а хазяїн його лає.
4. Що хазяїн його лає,
А хазяйка дорікає,
Гей, гей, а хазяйка дорікає!
5. „Де ти, бурлак, волочився,
Забродився, заросився,
Гей, гей, забродився, заросився?“
6. „Яром, яром за товаром,
А лугами за волами,
Гей, гей, а лугами за волами!“
7. Прийшов бурлак та до хати:
„Дай, хазяйко, вечеряти,
Гей, гей, дай, хазяйко, вечеряти!“
8. „Я ж сьогодні не топила,
Не топила, не варила,
Гей, гей, не топила, не варила!“
9. Лягай, бурлак, і так спати,—
Нема чого вечеряти,
Гей, гей, нема чого вечеряти!“

10. Ой, ще ж бурлак не послався,
А хазяїн вже й проспався,
Гей, гей, а хазяїн вже й проспався.
11. „Та вставай, бурлак, годі спати,
Пора воли у степ гнати,
Гей, гей, пора воли у степ гнати!“
12. Та встав бурлак, зашатався,
Чортма чобіт,—не взувався,
Гей, гей, чортма чобіт, — не взувався
13. Чортма й свити, — не вдягався,
За товаром поспішався,
Гей, гей, за товаром поспішався.
14. Яром, яром за товаром,
А лугами за волами,
Гей, гей, а лугами за волами.
15. Що лугами за волами, —
Горе жити з ворогами,
Гей, гей, горе жити з ворогами!

ТА ЗАБІЛИ СНІГИ

1. Та забілили сніги,
Забілили білі,
Ще й дібровонька ...
2. Ще й дібровонька ...
Та заболіло тіло
Бурлацкеє біле,
Ще й головонька.
3. Ще й головонька ...
Ніхто не заплаче
По білому тілу,
По бурлацькому.
4. По бурлацькому ...
Ні отець, ні мати,
Ні брат, ні сестриця,
Ні жона його.
5. Ні жона його ...
А тільки заплаче
По білому тілу
Товариш його.
6. Товариш його ...
Прости ж мене, брате,
Вірний товаришу,
Може я й умру!
7. Може я й умру ...
Зроби ж мені, брате,
Вірний товаришу,
З клен-древа труну!

8. З клен - древа труну ...
Поховай мене, брате,
Вірний товаришу,
В вишневім саду!
9. В вишневім саду ...
В вишневім садочку
На жовтім пісочку,
Під рябиною.
10. Під рябиною ...
Рости, рости, древо,
Тонке, високеє,
Кучерявее!
11. Кучерявее ...
Та розпусти гілля
З верху до кореня,
Лист додолоньку!
12. Лист додолоньку ...
Укрий мое тіло
Бурлацькеє біле,
Ще й головоньку!
13. Ще й головоньку ...
Та щоб мое тіло
Бурлацькеє біле
Та й не чорніло.
14. Та й не чорніло ...
Од ясного сонця,
Од буйного вітру
Та й не марніло.

ДА ТЕЧЕ РІЧКА ДА НЕВЕЛИЧКА

1. Да тече річка да невеличка
Спід синього моря...
Хто не служив у багатиря,
Той не знає горя.
2. Ох, а я служив у багатиря,
І все горе знаю,
Не раз, не два без вечері
Да й спати лягаю.
3. „Да іди, іди, да наймитоньку,
У поле орати,
Я принесу, наймитоньку,
Тобі обідати!“
4. Да оре, оре да наймитонько,
На шлях поглядає:
А всім людям обід несуть,
Наймиту немає.
5. Да приорався да наймитонько
До сухого лому,
Випрягає сиві воли,
Сам іде додому.
6. Да приїжджає да наймитонько
Третього дня пізно,
Насипає йому хазяєчка
Всяку страву різно.
7. „Да оце тобі, да наймитоньку,
Вечеря з обідом,
Як не наївся да стравую,
То наїдайся хлібом!“

8. Да не берися, да наймитоньку,
До хліба м'якого,
Візьми собі на комині
Сухаря сухого!“
9. „Ох, і я вчора да й не обідав,
Да й не хочу їсти.
Позволь мені, да хазяечко,
Хоч на лавочці сісти!“
10. „Да не позволю, да мій наймитку,
Бо й немає часу:
Стоять воли да на оборі,
Да пора гнать на пашу!“
11. Да пішов наймит да й на обору
Да волів випускати,
За їм соцький із десятицьким,
Да й у рекрути брати.
12. Да ізв'язали да назад руки —
Він не знає защо.
Ох, і кричить, кричить да хазяйка:
„Сучий син, ледащо!“
13. Ой, у лузі, да при лужечку
Зацвіла калина ...
Скарай, боже, да хазяїна,
Ще й хазяйського сина!
14. Ой, у лузі при бережечку
Да зацвіли квіти ...
Скарай, боже, хазяїна,
Ще й хазяйські діти!

ВЧОРА БУЛА СУБОТОНЬКА

1. Вчора була суботонька,
Сьогодні неділя:
Чом на тобі, наймиточку, } 2
Сорочка не біла?
2. Ой, не біла, ой, не біла,
Та й не буде біла,
Бо не знає бурлак бідний, } 2
Коли та неділя.
3. У неділю багацький син
На конику грає,—
Бурлак бідний напас воли, } 2
Та вже й запрягає.
4. У будний день багацький син
Личенько вмиває,—
Бурлак бідний напас воли, } 2
Та з плугом рушає.
5. Оре наймит, оре бідний
Із стареньким дідом...
Нема його господині } 2
З раненьким обідом.
6. Оре наймит, оре бідний,
Та в гай виганяє...
Уже сонечко надвечір,— } 2
Обіда чортмає.
7. Доорався наймит бідний
До темної ночі,
Повертає плуг додому — } 2
Дуже їсти хоче.

8. Прийшов наймит, прийшов бідний,
Ворота втворює,—
Господиня на полиці } 2
Сухарів шукає.
9. Прийшов наймит, прийшов бідний,
Воли розпрягає,—
Господиня з усіх мисок } 2
Та в одну зливає.
10. Прийшов наймит, прийшов бідний,
Та сів на порозі,—
Господиня ходить, кричить, } 2
Що сів на дорозі.
11. Встає наймит, встає бідний
З сіннього порогу,
Та бере він коновочки, } 2
Та іде по воду.
12. Іде наймит, іде бідний
Попід густі лози...
Обілляли наймитонька } 2
Дрібненькі сльози.

ОЙ, МАТІНКО - ЗІРКО

1. Ой, матінко - зірко,
Як у строку гірко:
Куди хилять, то й хилюся,
Бо я всіх боюся.
2. Ой, матінко - зоре,
Яке в строку горе!
Ні доїсти, ні допити,
Ні сісти спочити.
3. Ой, матінко - вишня,
Чи я у вас лишня,
Що ви мене туди дали,
Де я не привишна?
4. Ой, матінко - пава,
Тепер я пропала,
Що ви мене туди дали,
Де я не бувала.
5. Ой, матінко моя,
Тепер я не твоя,
Тепер я вже того пана,
Що задаток дано.
6. Ой, матінко моя,
Тепер я не твоя,
Хіба тоді твоя буду,
Як строку добуду.
7. Добре тобі, тату,
Задаточки брати!
Прийди, тату, подивися,
Як їх заробляти!

8. Ти думаєш, тату,
Що я тут паную?
Прийди, тату, подивися,
Як я тут горюю!
9. Ти думаєш, тату,
Що я тут не плачу?
За сльозами, за дрібними
Стежечки не бачу!
10. Вийду я на гору,
Крикну я додому:
„Вари, мати, вечеряти
Та й на мою долю!“
11. „Варила, варила
Небагато — трошки:
Нема ж тобі, моя доню,
Ні миски, ні ложки!“

БРАЛА ДІВКА ЛЬОН, ЛЬОН

1. Брала дівка льон, льон...
Брала дівка льон, льон,
Та ще й конопельку.
2. Добралася дівка...
Добралася дівка
До сирі земельки.
3. Ти, сира земелька...
Ти, сира земелька,
Прийми отця й неньку!
4. Прийми отця й неньку...
Прийми отця й неньку,
Мене молоденьку!
5. Щоб я не ходила...
Щоб я не ходила,
В наймах не служила.
6. В наймах не служила...
Чужої роботи
Тяжко не робила.
7. Як прийде субота...
Як прийде субота,
Все чужа робота.
8. Як прийде неділя...
Як прийде неділя,
Сорочка не біла.

ЗАКУВАЛА ЗОЗУЛЕНЬКА

1. Закувала зозуленька,
Купує вона, купує...
Позволь, мати, розказати,
Як строкар¹ бідує.
2. Як засвищить машиночка,
Треба рано встати...
Вже десята годиночка,
Нема що снідати!
3. Загуділа машиночка,
Та й гуде, та й гуде...
Сякий - такий ватажина
На роботу будить...
4. Сякий - такий ватажина,
Чобітків немає,
Не одного строкарика
Нагайкою крає!
5. Вони його не слухали,
Поскакали в жито...
Не одного строкарика
Находили вбито.
6. Плачуть мами за синами,
Жінки — за мужами,
А дівчата й молодиці —
За кавалірами.

¹ Строкар — строковий робітник у панській економії.

ОЙ, ЧИ ВОЛЯ, ЧИ НЕВОЛЯ

1. Ой, чи воля, чи неволя,
Ой, ніхто не знає мого горя. (2)
2. В мене горе не якеє,
Ой, да в мене горе великеє! (2)
3. З горя ніженьки не ходять,
Ой, да ручки ділечка не роблять. (2)
4. Ой, піду ж я у садочок,
Ой, да щипать - рвати ягідочок. (2)
5. Ой, чи рвала, чи не рвала,
Ой, да соловейка розпитала. (2)
6. „Соловейку сизокрилий,
Ой, да скажи правду, де мій милий?“ (2)
7. „А твій милий на роботі,
Ой, да у сахарному заводі!“ (2)
8. „Що він робить?“—„Заробляє,
Ой, да аж піт очі заливає. (2)
9. А хазяїн його лає:
„Зачім, парень, в тебе роботи немає?“ (2)
10. Як поїхав хазяїн із дому,
Ой, да наробили хлопці лому. (2)
11. Хлопці труби розломали,
Ой, да по заводу нар пустили! (2)
12. Пішов пожар по заводу,
Ой, да пішла слава по народу!“ (2)

ОЙ, ГАЙ, МАТИ

1. Ой, гай, мати, ой, гай, мати,
Ой, гай зелененький...
Ой, поїхав з України
Козак молоденький.
2. Виїжджавши, шапку знявши,
Низенько вклонився:
„Ой, прощайте, слобожане,
Може з ким сварився!“
3. Хоч сварився — не сварився,
Аби помирився,
Як виїхав на битий шлях,
Слізеньками вмився.
4. Приливайте доріженьку,
Щоб не курилася;
Розважайте отця - неньку,
Щоб не журилися.
5. Приливайте доріженьку,
Що куриться курно;
Розважайте дівчиноньку,
Що журиться журно.
6. Приливали доріженьку,
Вона все куриться;
Розважали отця - неньку,
Вони все журяться.
7. Не жаль мені доріженьки,
Що нидом припала,
А жаль мені дівчиноньки,
Що дурно пропала.

ОЙ, У ЛУЗІ ТА ЩЕ Й ПРИ БЕРЕЗІ

1. Ой, у лузі та ще й при березі
Червона калина...
Породила молода дівчина } 2
Хорошого сина.
2. Ой, де ж вона його породила?
В зеленій діброві!
Та й не дала тому козакові } 2
Ні щастя, ні долі.
3. Та й не дала тому козакові
Ні щастя, ні долі,
Тільки дала тому козакові } 2
Та чорнії брови.
4. „Було б тобі, моя рідна мати,
Цих брів не давати,
Було б тобі, моя рідна мати, } 2
Щастя й долю дати!“
5. Розвивайся, а ти, сухий дубе,—
Завтра мороз буде!..
Убирайся, молодий козаче,— } 2
Завтра похід буде!
6. „Я морозу та ще й не боюся,—
Зараз розів'юся!..
„Я походу та ще й не боюся,— } 2
Зараз уберуся!..“

7. Ой, розвився в полі при дорозі
Та дуб зелененький ...
Ой, од'їхав, гей, та з України } 2
Козак молоденький.
8. Виїжджавши та й шапочку знявши,
Низенько вклонився :
„Прощай, прощай, громадонько, } 2
Може з ким сварився!“

ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКІ

1. Засвітали козаченьки
В похід з полуночі,—
Заплакала Марусенька } 2
Свої ясні очі.
2. Не плач, не плач, Марусенько,
Не плач, не журися,
Та за свого миленького } 2
Богу помолися.
3. Стоїть місяць над горою,
А сонця немає...
Мати сина в доріженьку } 2
Слізно провожає.
4. „Иди, іди, мій синочку,
Та не забаряйся,
За чотири неділеньки } 2
Додому вертайся!“
5. „Ой, рад би я, матусенько,
Скоріше вернуться,
Та щось мій кінь вороненький } 2
В воротах спіткнувся.
6. Ой, бог знає, коли вернусь,
В якую годину;
Прийми ж мою Марусеньку, } 2
Як рідну дитину“.

7. „Ой, рада б я Марусеньку
За рідну прийняти,
Та чи буде ж вона мене, } 2
Сину, шанувати?“
8. „Ой, не плачте, не журітесь,
В тугу не вдавайтесь:
Заграв мій кінь вороненький, } 2
Назад сподівайтесь!“

ОЙ, А В ГОРОДІ

1. Ой, а в городі, ой, а в городі,
А в городі там случилася біда. (2)
2. Ой, у городі, ой, у городі,
Там убили молодого козака. (2)
3. Ой, поховали, да гей, поховали,
Поховали при широкій долині. (2)
4. Ой, насипали, да гей, насипали,
Насипали високою могилу. (2)
5. Ой, посадили, да гей, посадили,
Посадили червону калину. (2)
6. Ой, налинули, да гей, налинули,
Налинули а все сиві голуби. (2)
7. Ой, удовиний, да гей, удовиний,
Широкий двір крилечками замели. (2)
8. Ой, заспівали, да гей, заспівали,
Й голосами удівоньку збудили. (2)
9. Ой, встань, проснися, да гей, встань, проснися,
Встань, проснися, удівонька молода! (2)
10. Ой, встань, послухай, ой, встань, послухай,
Встань, послухай, про що люди гомонять! (2)
11. Ой, люди кажуть, ой, люди кажуть —
Твого милого на світі вже нема! (2)
12. Як вдова вчула, як вдова вчула,
Сіла й тяжко зажурилась молода... (2)

ОЙ, У ПОЛІ МОГИЛА

1. Ой, у полі могила
З вітром говорила:
„Повій, вітре буйнесенький,
Щоб я не чорніла!
2. Щоб я не чорніла,
Щоб я не марніла,
Щоб по мені трава росла,
Та ще й зеленіла!“
3. І вітер не віє,
І сонце не гріє,
Тільки в степу при дорозі
Трава зеленіє.
4. Ой, у степу річка,
Через річку кладка...
Не покидай, козаченьку,
Рідненького батька!
5. Як батька покинеш,
Сам марно загинеш,
Річенькою бистренькою
За Дунай заплинеш.
6. Бодай тая річка
Риби не плодила,—
Вона ж мого товариша
Навіки втопила.
7. Бодай тая річка
Куширом заросла,
Вона ж мого товариша
На той світ занесла!

ОЙ, НА ГОРІ ВОГОНЬ ГОРИТЬ

1. Ой, на горі вогонь горить,
А в долині козак лежить. (2)
2. Порубаний - постреляний,
Китайкою покриваний. (2)
3. Накрив очі осокою,
А ніженьки китайкою. (2)
4. А ніженьки китайкою,
А рученьки нагайкою. (2)
5. Що в головах ворон криче,
А в ніженьках коник плаче. (2)
6. „Ой, коню мій вороненький,
Товаришу мій вірненький! (2)
7. Не плач, коню, надо мною,
Не бий землі під собою. (2)
8. Біжи, коню, дорогою —
Степовою широкою. (2)
9. Та прибіжиш під батьків двір,
Та вдаришся об частокіл. (2)
10. Як прибіжиш під ворота,
Стукни - грюкни коло плота. (2)
11. Вийде сестра — рознуздає,
Вийде мати — розпитає. (2)
12. „Ой, коню мій вороненький,
А де ж мій син молоденький?“ (2)
13. „Не плач, мати, не журися,
Та вже ж твій син оженився. (2)
14. Та взяв собі паняночку,
В чистім полі земляночку“. (2)

ЗИМА ЛЮТАЯ ПРОХОДИТЬ

1. Зима лютая проходить,
Весна красна настає...
Гей, гей, раз - два - люле,
Весна красна настає...
2. Весна красна настає,
А в солдата серце мре.
Гей, гей, раз - два - люле,
А в солдата серце мре.
3. У солдата серце мре...
Солдат рано устає.
Гей, гей, раз - два - люле,
Солдат рано устає.
4. Солдат рано устає,
Біле личко вмиває.
Гей, гей, раз - два - люле,
Біле личко вмиває.
5. Біле личко вмиває,
На учення вспішає.
Гей, гей, раз - два - люле,
На учення вспішає.
6. А призвали до крильця
Іванюшу молодця.
Гей, гей, раз - два - люле,
Іванюшу молодця.
7. Іванюшу молодця...
Вийшли пани дивиться.
Гей, гей, раз - два - люле,
Вийшли пани дивиться.

8. Вийшла бариня, вийшов пан :
„Здрастуй, некрут наш кохан !
Гей, гей, раз - два - люле,
Здрастуй, некрут наш кохан!“
9. „Ой, ви, пани, а ви, пани,
Ви розсукині сини !
Гей, гей, раз - два - люле,
Ви розсукині сини !“
10. Ви розсукині сини,
Нащо мене прийняли ?
Гей, гей, раз - два - люле,
Нащо мене прийняли ?
11. Ой, що ж у мене, некрутця,
Нема неньки, ні отця.
Гей, гей, раз - два - люле,
Нема неньки, ні отця.
12. Нема неньки, ні отця,
Тільки одна сестриця.
Гей, гей, раз - два - люле,
Тільки одна сестриця.
13. Тільки одна сестриця,
Та й та плаче - журиться.
Гей, гей, раз - два - люле,
Та й та плаче - журиться.
14. Ой, не плач, сестро, не журись,
Бо такий я уродивсь.
Гей, гей, раз - два - люле,
Бо такий я уродивсь.
15. Бо такий я уродивсь,
Що в солдати я згодивсь.
Гей, гей, раз - два - люле,
Що в солдати я згодивсь.

В НЕДІЛЮ РАНЕНЬКО

(Пісня часів імперіалістичної війни 1914 року)

1. В неділю раненько
Кувала зозуля,
В неділю раненько, }
Ой, так жалібненько. } 2
2. Ой, то не зозуля —
То рідная мати.
Вона посилала }
Сина воювати. } 2
3. „Я думала, синку,
Восени женити,
А ти пішов, синку, }
На війну служити. } 2
4. Я думала, синку,
Невісточку мати,
А ти пішов, синку, }
На війну страждати! } 2
5. Я думала, синку,
Що то ворон криче,
А то за тобою }
Дівчинонька плаче. } 2
6. Я думала, синку,
Що то скрипка грає,
А то за тобою }
Дівчина вмирає!“ } 2

7. „Якби, мати, знала,
 Яка мені біда,
 Та й передала би } 2
 Горобчиком хліба. }
8. Горобчиком хліба,
 Синичкою солі,—
 Якби, мати, знала, } 2
 В якій я неволі! }
9. Якби, мати, знала,
 Яке мені горе,
 То й перепливла би } 2
 Через чорне море. }
10. Ой, боже мій, боже,
 Що ви наробили?
 На самого спаса } 2
 Війну об'явили. }
11. Ой, під Перемишлем
 Висока могила,—
 Ой, там пропадає } 2
 Все наша родина ...“ }

ЧИ Я В ЛУЗІ НЕ КАЛИНА БУЛА

1. Чи я в лузі не калина була?
Чи я в лузі не червона була?
Взяли ж мене поламали
І в пучечки пов'язали —
Така доля моя!
Гірка доля моя!
2. Чи я в полі не травиця була?
Чи я в полі не зелена росла?
Взяли ж мене покосили
І на сіно посушили —
Така доля моя!
Гірка доля моя!
3. Чи я в полі не пшениця була?
Чи я в полі не зерниста була?
Взяли ж мене та й пожали
І в снопики пов'язали —
Така доля моя!
Гірка доля моя!
4. Чи я в батька не дитина була?
Чи я в батька не кохана була?
Взяли ж мене заміж дали
І світ мені зав'язали —
Така доля моя!
Гірка доля моя!

5. Чи не було річеньки утопитися?
Чи не було кращого полюбитися?
Були річки — повсихали,
Були кращі — повмирили,—
Така доля моя!
Гірка доля моя!

ОЙ, ПІДУ Я ПОПІД ЛУГОМ

1. Ой, піду я попід лугом, (2)
Там мій милий оре плугом. (2)
2. Ой, він оре, воли гонить, (2)
Він до мене не говорить. (2)
3. Понесу я йому їсти, (2)
Чи не скаже мені сісти. (2)
4. Понесу я йому пити, (2)
Чи не буде говорити. (2).
5. Він наївся, він напився, (2)
Він на ріллю похилився. (2)
6. „Чого лежиш, чом не ореш, (2)
Чом до мене не говриш?“ (2)
7. „Ой, я лежу та й думаю, (2)
Що погану жінку маю!“ (2)
8. „Який тобі дідько винен, (2)
Що ти гарний, чорнобривий. (2)
9. А я руда вродилася, (2)
Чорнявому судилася! (2)
10. Було б не сватати вночі, (2)
Не вилізли тобі очі! (2)
11. Було б тобі сватати вдень, (2)
Розпитати своїх людей! (2)
12. Чи хороша, чи вродлива, (2),
Чи робоча, чи лінива!“ (2)
13. Ой, хороша й уродлива, (2)
На роботу справедлива. (2)
14. На роботу справедлива, (2),
Доля ж моя нещаслива! (2)

ОЙ, НА ГОРІ ВАСИЛЕЧКИ СХОДЯТЬ

1. Ой, на горі василечки сходять,
Під горою барвінок послався. (2)
2. Під горою барвінок послався,
Молод козак розпивсь - розгулявся. (2)
3. Молод козак розпивсь - розгулявся,
А його кінь в стайні застоявся. (2)
4. Мати сина на глум оженила,
Невісточку та і не злюбила. (2)
5. „Купи, сину, нагайку - дротянку,
Та й бий жінку з вечора до ранку!“ (2)
6. Пішов милий під нову хату:
„Чи єсть мати порадниця в хаті? (2)
7. Порадила, чім жінку скарати,
Порадь, мати, де жінку сховати?“ (2)
8. „Бери, сину, вороного коня,
Вези жінку до синього моря!“ (2)
9. „Не так, мати! Як жінку ховати,
Треба, мати, громаду збирати!“ (2)

ІЗЗА ГОРИ, ДА ІЗЗА ГОРИ

1. Ізза гори,
Да ізза гори,
Да вітер повіває,
Да мати дочку
Да про життя питає.
2. „Да спитай, мати,
Да спитай, мати,
Да сірого утяти,
Да сіре утя
Да на морі ночує.
3. Да сіре утя,
Да сіре утя
Да на морі ночує,
Да воно ж мое
Да все горенько чує.
4. Да сіре утя,
Да сіре утя
Да на морі плаває,
Да воно ж мое
Усе горенько знає.
5. Да перше горе,
Да перше горе,
Що дитина маля,
А друге горе,
Що свекруха лихая.
6. Да друге горе,
Да друге горе,
Що свекруха лихая,
А третє горе,
Що мій милий ревнивий.

7. Да трете горе,
 Да трете горе,
 Що мій милий ревнивий,
 Да що сам іде
 Да у поле орати.
8. Да що сам іде,
 Да що сам іде,
 Да й у поле орати,
 Ой, мене ж бере
 Да волів поганяти.
9. Да мене ж бере,
 Да мене ж бере
 Да волів поганяти.
 „Да гей, гей, воли,
 Да сірі половії!
10. Да гей, гей, воли.
 Да гей, гей, воли,
 Да сірі половії,
 Да пройшли ж мої
 Да літа молодії...
11. Ой, запрягайте,
 Ой, запрягайте
 Да коні воронії,
 Да й доганяйте
 Да літа молодії!“
12. Да догнав літа,
 Да догнав літа
 На калиновім мості:
 „Вернітесь, літа,
 Да до мене у гості!“
13. „Ой не вернемось,
 Ой, не вернемось
 Да й у гості до тебе, —
 Да було б же нас
 Шанувати й у себе!“

ОЙ, ПРЯДУ - ПРЯДУ

1. Ой, пряду - пряду,
Спатовьки хочу ...
Ой, склоню я голівоньку
На білу постілоньку,
Може я засну.
2. Аж свекруха йде,
Як змія гуде :
„Сонливая - дрімливая,
До роботи лінивая,
Невістко моя!“
3. Ой, пряду - пряду,
Спатовьки хочу ...
Ой, склоню я голівоньку
На білу постілоньку,
Може я засну.
4. Аж свекорко йде,
Як вітер гуде :
„Сонливая - дрімливая,
До роботи лінивая,
Невістко моя!“
5. Ой, пряду - пряду,
Спатовьки хочу ...
Ой, склоню я голівоньку
На білу постілоньку,
Може я засну.
6. А мій милий йде,
Як голуб гуде :
„Ой, спи, мила - хорошая,
Пішла заміж молодая,
Не виспалася!“

ОЙ, НА ГОРІ, НА ГОРІ

1. Ой, на горі, на горі
Пасла дівка лебеді.
Ой, доле моя, доле, } 2
Пасла дівка лебеді. } 2
2. Пожену я лебеді
До Дунаю, до води.
Ой, доле моя, доле, } 2
До Дунаю, до води. } 2
3. А вже мої лебеді
Та й наплавалися.
Ой, доле моя, доле, } 2
Та й наплавалися. } 2
4. А вже ж мої карі очі
Та й наплакалися.
Ой, доле моя, доле, } 2
Та й наплакалися. } 2
5. Горе ж тому лебедеві,
Проти води пливучи.
Ой, доле моя, доле, } 2
Проти води пливучи. } 2
6. А ще тяжче, а ще важче
Із немилим живучи.
Ой, доле моя, доле, } 2
Із немилим живучи. } 2
7. Я свекрові догожу,—
Білу постіль постелю.
Ой, доле моя, доле, } 2
Білу постіль постелю. } 2

8. Я свекрусі догожу,—
 Голівоньки догляжу.
 Ой, доле моя, доле, }
 Голівоньки догляжу. } 2
9. Діверкові догожу,—
 Шовком комір вишию.
 Ой, доле моя, доле, }
 Шовком комір вишию. } 2
10. Я зовиці догожу,—
 Русу косу розчешу.
 Ой, доле моя, доле, }
 Русу косу розчешу. } 2
11. А милому - ревнивому
 І повік я не вгожу.
 Ой, доле моя, доле, }
 І повік я не вгожу. } 2
12. Хіба ж тоді угожу,
 Як на лаву положу.
 Ой, доле моя, доле, }
 Як на лаву положу. } 2
13. Хіба ж тоді заплачу,
 Як у ямі побачу.
 Ой, доле моя, доле, }
 Як у ямі побачу. } 2

ЧОЛОВІК ЖІНКУ Б'Є - КАТУЄ

1. Чоловік жінку б'є - катує,
Що вона йому не статкує ...
„Свекорку - батеньку,
Рятуй мене молоду!“
А свекорко устає,
Дубиначку подає:
„Бий, сину, бий, бий - научай,
На свій звичай переворочай!“
2. Чоловік жінку б'є - катує,
Що вона йому не статкує ...
„Свекрухо - матінко,
Рятуй мене, молоду!“
А свекруха устає,
Качалочку подає:
„Бий, сину, бий, бий - научай,
На свій звичай переворочай!“
3. Чоловік жінку б'є - катує,
Що вона йому не статкує ...
„Діверку - братику,
Рятуй мене, молоду!“
А діверко устає,
Дубиначку подає:
„Бий, брате, бий, бий - научай,
На свій звичай переворочай!“

4. Чоловік жінку б'є - катує,
Що вона йому не статкує...
„Зовице - сестрице,
Рятуй мене, молоду!“
А зовиця устала,
Братові в ноги упала:
„Годі, брате, бить, годі катувать,—
Тобі ж з нею вік вікувать!“

ОЙ, ЗАЦВІЛА РОЖА КРАЙ ВІКНА

1. Ой, зацвіла рожа край вікна... (2)
Ой, мала я мужа,
Ой, мужа я мала,
Ой, мала я мужа —
Пияка.
2. Нічого не робить, тільки п'є, (2)
Як прийде додому,
Як додому прийде,
Як прийде додому,
Жінку б'є.
3. „Не бий мене, мужу, не карай, (2)
Бо покину діти,
Бо покину дрібні,
А сама поїду
За Дунай“.
4. Ой, як я на лодку сідала, (2)
Правою ручкою,
А білим платочком,
А білим платочком
Махала.
5. „Ой, вернися, жінко, додому, (2)
Бо горшки не миті,
І миски побиті,
Горе ж мені жити
Самому“.
6. Ой, як я вернулась додому, (2)
І горшки побиті,
І миски не миті,
Ой, а діти плачуть,
Їсти хтять.

ОЙ, ВЕРБО, ВЕРБО

1. Ой, вербо, вербо,
Де ти росла,
Що твоє листячко
Вода знесла?
2. Ой, знесла, знесла
Тиха вода...
А я молода,
Як ягода.
3. А я молода,
Як ягода,
Не піду заміж
За рік, за два.
4. А піду заміж
Аж п'ятого
За того п'яницю
Проклятого.
5. Ой, кажуть люди,
Що він не п'є,
А він з коршми
Щодня іде.
6. А я молода
Проти нього,
Несу таляра
Золотого.
7. Несу таляра
Золотого
Викупить коня
Вороного.

8. „Викупиш коня,
Люблю тебе,
Як не викупиш,
То вб'ю тебе!“
9. Не раз я, не два
Викупляла —
Крізь віконечко
Утікала.
10. В вишневім саду
Ночувала,
Різних пташок
Наслухала.
11. Соловей каже:
„Тьох - тьох, тьох - тьох!..“
Котяться сльози,
Як той горох.
12. А зозуленька —
„Куку, куку!..“
За що ж я терплю
Таку муку?

ОЙ, У САДУ ВИШНЯ

1. Ой, у саду вишня
Слід коріння вийшла ...
Ой, там моя родинонька } 2
Пить - гуляти вийшла. |
2. Вона п'є, гуляє
Й мене споминає:
„Десь нашої нещасниці } 2
На світі немає!“ |
3. А чи її вбито,
Чи в полон занято,
А чи її світ немилий } 2
Ні в будень, ні в свято?“ |
4. Ой, її не вбито,
Ні в полон занято,
Тільки її світ немилий } 2
Ні в будень, ні в свято! |

ОЙ, ЗАЦВІЛА ЧЕРВОНА КАЛИНА

1. Ой, зацвіла червона калина
Над криницею ...
Горе ж мені, моя матусенько, } 2
Жити за п'яницею.
2. Шо п'яниця п'є, не кається,
І день і ніч п'є.
А як прийде із шинку додому, } 2
Мене, молодую, б'є!
3. У неділеньку рано - пораненьку
Мати моя йде,
Питається в діточок маленьких, } 2
Чи дома п'яниця є.
4. „Потихесеньку, полегесеньку,
Матусю, іди:
Спить п'яниця в рубленій коморі, } 2
Гляди ж його не збуди!“
5. „Ой, нехай він спить, та й нехай же спить,
Щоб уже й не встав,
Щоб твоєї бідної головоньки } 2
Та й не клопотав!“
6. „Ой, не клени, моя матусенько,
П'яницю мого:
Єсть у мене діточки маленькі,— } 2
Горе буде без його!“

А ЩЕ СОНЦЕ НЕ ЗАХОДИЛО

1. А ще сонце не заходило,
А зробилась темнота.
2. А зробилась темнота...
А нещаслива та дівчина,
Котра любить козака.
3. Котра любить козака...
А козак їде в чисте поле,
Зостаюся я сама.
4. Зостаюся я сама...
Та зостаюся я сама,
Ні дівчина, ні вдова.
5. Ні дівчина, ні вдова...
Ні дівчина, ні вдова,
Рекруточка молода.

ОЙ, НЕ ПУГАЙ, ПУГАЧЕНЬКУ

1. Ой, не пугай, пугаченьку, (2)
В зеленому байраченьку!
2. „Ой, як мені не пугати, (2)
Що все гори та байраки.
3. Ніде мені гнізда звити, (2)
І діточок розплодити!“
4. Ішла вдова долиною, (2)
З маленькою дитиною.
5. Сіла вдова спочивати, (2)
З своїм сином розмовляти.
6. „Ой, сину ж мій малесенький, (2)
Де ж твій батько ріднесенький?“
7. Сидить орел над водою, (2)
Розмовляє з удовою.
8. „Не плач, не плач, молода удово, (2)
Бо я твого мужа знаю.
9. Бо я твого мужа знаю, (2)
Тричі на день одвідаю.
10. І снідаю й обідаю, (2)
А в третій раз вечеряю.
11. На кучері наступаю, (2)
З лоба очі видираю!“

УСІ ГОРИ ЗЕЛЕНІЮТЬ

1. Усі гори зеленіють, (2)
Тільки одна гора чорна.
2. Тільки одна гора чорна, (2)
Де орала бідна вдова.
3. Де зорала, зволочила, (2)
Слізоньками примочила.
4. Роди, боже, пшениченьку, (2)
Щоб було що на зимоньку!
5. Буйний вітер повіває, (2)
Сестра з братом розмовляє.
6. „Ой, братику, соколоньку, (2)
Прийми мене на зимоньку“.
7. „Сестро моя, перепілко, (2)
Скажи, в тебе діток скільки?“
8. „Раз четверо, раз п'ятеро, (2)
А всіх буде дев'ятеро“.
9. Сяде дядько обідати, (2)
Діток пошле в сад гуляти.
10. Ой, ще дядько не обідав, (2)
Діти батька одвідали.
11. „Вставай, тату, вставай з ями, (2)
Бо горе жить коло мами!
12. Вставай, тату, вставай з гробу, (2)
Бо горе жить коло роду!“

ОЙ, ІЗЗА ГОРИ ТА БУЙНИЙ
ВІТЕР ВІЄ

1. Ой, ізза гори
Та буйний вітер віє...
Ой, там удівонька }
Та пшениченьку сіє. } 2
2. Ой, посіявши,
Стала волочити,
А заволочивши, }
Стала бога просити. } 2
3. „Ой, уроди, боже,
Та пшениченьку яру
На вдовине щастячко, }
На сирітськую славу!“ } 2
4. Ой, ще й удівонька
Та й додому не дійшла,
А вже кажуть люди, }
Що пшениченька зійшла. } 2
5. Ой, ще удівонька
Та й на лаву не сіла,
А вже кажуть люди, }
Що пшениця поспіла. } 2
6. „Ох, і горе ж мені
Та, діточки, із вами,
Гей, та що немає, }
Хазяїна над вами!“ } 2

7. „Мати ж наша, мати,
Не журися нами,
Як повиростаєм,
Розійдемося сами! } 2
8. Ой, буде нас, мати,
По горах, по долинах,
Ой, буде нас, мати,
Та по чужих країнах! } 2
9. Ой, будеш ти, мамо,
Як зозуля кувати,
Що нікому буде
Тобі й пити подати!“ } 2

ПІСНІ ПРО
КОХАННЯ

ПО ТОЙ БІК ГОРА

1. По той бік гора,
По цей бік гора,
Поміж тими крутими горами } 2
Сходила зоря.
2. Ой, то ж не зоря —
Дівчина моя,
З новенькими та відерцями } 2
По водицю йшла.
3. „Дівчино моя,
Напій же коня
З рубленої нової кринички, } 2
З повного відра“.
4. „Козаченьку мій,
Коли б я твоя,
Взяла б коня за шовковий повід, } 2
Та й напоїла!“
5. „Дівчино моя,
Чом заміж не йшла?“
„Бідна була, по наймах служила, } 2
Пари не знайшла“.
6. „Дівчино моя,
Сідай на коня,
Та поїдем у чистеє поле } 2
До мого двора.

7. А в мого двора
Нема ні кола,
Тільки стоїть кущ калини, } 2
Та й та не цвіла.
8. Калино моя,
Чом ти не цвіла? "
„Зима люта та й цвіт оббила, } 2
Тим я не цвіла“.

ТА НЕМА ГІРШ НІКОМУ

1. Та нема гірш нікому,
Як тій сиротині:
Ніхто не пригорне } 2
При лихій годині! } 2
2. Та не пригорне батько,
Не пригорне мати,
Тільки той пригорне, } 2
Що думає взяти. } 2
3. Та налетіли гуси
З далекого краю,
Замутили воду } 2
В тихому Дунаю. } 2
4. Та бодай сірі гуси
З пір'ячком пропали,
Що нас розлучили, } 2
Як голубів пару! } 2
5. Як ми кохалися,
Як зерно в горісі,
Тепер розійшлися, } 2
Як туман по лісі! } 2
6. Як ми кохалися,
Як голубів, пара,
Тепер розійшлися, } 2
Як чорная хмара! } 2

7. Ой, у полі криниця,
Там вода лисниться,
А люди говорять, } 2
Що я ледащиця. } 2
8. Ой, я ледащиця,
Не хочу робити,
Та іду в корчомку } 2
Мед-горілку пити! } 2

КОЛО МЛИНА, КОЛО БРОДУ

1. Коло млина, коло броду (2)
Два голуби пили воду.
2. Вони пили, гуркотіли, (2)
Ізнялися, полетіли.
3. Ізнялися, полинули, (2)
Крилечками стрепенули.
4. Крилечками стрепенули, (2)
Про кохання спом'янули.
5. Тому горе, що кохає, (2)
З стремен ніжок не виймає!

ОЙ, ЗЙДИ, ЗЙДИ, ЯСЕН МІСЯЦЮ

1. „Ой, зйди, зйди,
Ясен місяцю,
Як млиновеє коло ...
Ой, вийди, вийди,
Серце - дівчино,
Та промов до мене слово!“
2. „Ох, і рада б я
Та виходити
І з тобою говорити,
Так судять - гудять
Вражії люди,
Хотять же нас розлучити.“
3. Ой, не бий, мати,
І не лай, мати,
Та не роби каліченьки,
Зав'яжи очі
Темної ночі
Та веди до річеньки.
4. А як приведеш
Та до річеньки,
Розв'яжи карі очі. —
Нехай гляну я
Та подивлюся,
З світом білим попрощаюся
5. Ой, світе ясний,
Світе прекрасний,
Як на тобі тяжко жити.
Ой, іще тяжче
Молодесенькій
Не нажившись умирати“.

ПОЛОВИНА САДУ ЦВІТЕ

1. Половина саду цвіте,
Половина в'яне...
Перше ходив, вірно любив, }
Тепер не загляне. } 2
2. Перше ходив, вірно любив,
Тепер не загляне,
Через мое подвір'ячко }
Сивим конем грає. } 2
3. На зеленім барвіночку
Коня попасає,
З мурової криниченьки }
Коня напуває. } 2
4. З мурової криниченьки
Коня напуває,
А на мене, молодую, }
Скоса поглядає. } 2
5. „Годі, годі, козаченьку,
Скоса поглядати,
Ходи, сядеш коло мене — }
Щось маю сказати. } 2
6. Ходи, сядеш коло мене —
Щось маю сказати:
Через тяжкі воріженьки }
Мусиш покидати“. } 2
7. „Тече річка невеличка,
Скочу — перескочу...
Таки візьму чорнявую, }
Бо я її хочу!“ } 2

НА ГОРОДІ ВЕРБА РЯСНА

1. На городі верба рясна... (2)
Там стояла дівка красна.
2. Хорошая та вродлива, (2)
Її доля нещаслива.
3. Її доля нещаслива — (2)
Нема того, що любила.
4. Нема його, та й не буде — (2)
Розраяли вражі люди.
5. Розраяли - розсудили, (2)
Щоб ми в парі не ходили.
6. А ми в парі ходять будем, (2)
Дружка дружку любить будем.
7. Та підемо у лісочок (2)
На жовтесенький пісочок.
8. Там сядемо - оддишемо, (2)
Дрібні листи напишемо.
9. Дрібні листи напишемо (2)
Та до батька одішлемо.
10. Нехай батько не турбує, (2)
Нам віночків не купує.

ТЕЧЕ РІЧКА НЕВЕЛИЧКА

1. Тече річка невеличка
З вишневого саду...
Кличе козак дівчиноньку
Собі на пораду.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Кличе козак дівчиноньку
Собі на пораду.
2. „Порадь мене, дівчинонько,
Як рідная мати,
А чи мені женитися,
А чи тебе ждати.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
А чи мені женитися,
А чи тебе ждати?“
3. „Ой, я тебе, козаченьку,
І раджу й не раджу:
Я з тобою вечір стою,
На іншого важу.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Я з тобою вечір стою,
На іншого важу!“
4. „Бодай тебе, дівчинонько,
З твоєю радою,
Я до тебе з щирим серцем,
А ти з неправдою.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Я до тебе з щирим серцем,
А ти з неправдою!“

5. Бодай же ти, дівчинонько,
Тоді заміж вийшла,
Як у млині на камені
Пшениченька зійшла.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Як у млині на камені
Пшениченька зійшла!“
6. „Бодай же ти, козаченьку,
Тоді оженився,
Як у лісі при дорозі
Сухий дуб розвився.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Як у лісі при дорозі
Сухий дуб розвився!“
7. Ой, у млині на камені
Пшениченька зійшла...
Ще молода дівчинонька,
А вже заміж вийшла.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Ще молода дівчинонька,
А вже заміж вийшла.
8. Ой, у лісі при дорозі
Сухий дуб розвився...
Козак старий, літа пройшли,
А ще не женився.
Гей-гей, гей-гей, гей-гей, гей-гей!
Козак старий, літа пройшли,
А ще не женився...

ОЙ, У ПОЛІ НИВКА

1. Ой, у полі нивка,
Кругом материнка...
Там дівчина жито жала, } 2
Гарна чорнобривка.
2. Жала ж вона, жала,
Сіла спочивати,
Їхав козак з України, } 2
Мусив шапку зняти.
3. Мусив шапку зняти,
„День добрий“ сказати:
„Помагай біг, дівча моє, } 2
Тобі жито жати!“
4. А дівчина стала,
Йому одказала,
Вона ж йому одказала, } 2
Серденьком назвала.
5. „Як ідеш додому,
Не кажи нікому,
Бо рознесуть цеє люди, } 2
Як вітер солону!“
6. А вітер тихенький,
Солома легенька,
Візьмуть мене люди в зуби, } 2
Я ще ж молоденька“.
7. А вже ж цяя слава
По всім світі стала,
Що дівчина козаченька } 2
Серденьком назвала.

8. А вже ж тая слава
 По всім городочку,
 Що дівчина козакові } 2
 Вишила сорочку.
9. „Вари, мати, вечеряти,
 А я ляжу спати,
 Обіщався козаченько } 2
 Музики найняти!“
10. „В нього нема сім пар волів,
 Ще й немає хати,
 Він не може, моя доню, } 2
 На рушничок стати!“
11. „Вари, мати, вечеряти,
 А я сяду шити,
 Обіщався козаченько } 2
 На музиках бути!“
12. „В нього нема сім пар волів,
 Ані три корови,
 Він не буде тебе знати, } 2
 В тебе чорні брови!“

ОЙ, КОЛИ Б ТОЙ ВЕЧІР

1. Ой, коли б той вечір
Та й повечоріло,
То б мое серденько
Та й повеселіло!
2. Ой, коли б той вечір
Та й сонечко зайшло,
То б мое серденько
Та й до мене прийшло!
3. „Ой, прийди, прилини
Ти, яснее сонце,
То я тебе пущу
Та й через віконце!“
4. Ой, як упускала,
Легенько зітхала,
А як випускала,
Плакала, ридала.
5. Ой, як випускала,
Плакала й ридала,
Вийшла за ворота,
Правдоньки питала.
6. „Чи ти мене любиш,
Чи з мене смієшся,
До другої ходиш,
Та й не признаєшся?“
7. „Ой, я тебе люблю
І любити буду,
Признаюсь по - правді,
Сватати не буду!“

8. Не дозволять батько,
Не дозволять мати,
Ще й рід не дозволить
Дівчиноньку взяти.
9. Ще й рід не дозволить
Дівчиноньку взяти...
Стиха говорімо,
Щоб не вчула мати!“

КОТИЛАСЯ ЯСНА ЗОРЯ З НЕБА

1. Котилася ясна зоря з неба,
Та й упала додолу... (2)
2. Журилася молода дівчина
Та своєю бідою. (2).
3. „Ой, хто ж мене, молоду дівчину,
Та заведе додому?“ (2)
4. Обізвався козак молоденький
Та й на воронім коню. (2)
5. „Гуляй, гуляй, молода дівчино,
Я заведу додому!“ (2)
6. „Веди, веди, молодий козаче,
Веди, не барися. (2)
7. Бо за мною та молодою
Увесь рід зажурився. (2)
8. Не так весь рід, та не так весь рід,
А як батько та мати. (2)
9. Хотять мене, молоду дівчину,
Та й за іншого дати“. (2)

КОПАВ, КОПАВ КРИНИЧЕНЬКУ

1. Копав, копав криниченьку
Неділеньку - дві ...
Любив козак дівчиноньку,
Людям — не собі!

Приспів:

Ой, жаль - жаль
Мені буде —
Візьмуть її люди!
Візьмуть її люди —
Моя не буде!
Ой, жаль - жаль!

2. А вже з тої криниченьки
Орли воду п'ють ...
А вже мою дівчиноньку
До шлюбу ведуть.

Приспів...

3. Один веде за рученьку,
Другий — за рукав,
Третій стоїть, гірко плаче —
Любив, та не взяв!

Приспів...

ЙШЛИ КОРОВИ ІЗ ДІБРОВИ

1. Йшли корови із діброви,
А овечки з поля...
Заплакала дівчинонька,
З козаченьком стоя.
2. „Куди їдеш - од'їжджаєш,
Козаче мій, орле?
Ой, хто ж мене, молодую,
До себе пригорне?“
3. „Пригортайся, дівчинонько,
Другому такому,
Та й не кажи теї правди,
Що мені самому!“
4. „Ой, як мені не казати —
Він стане питати,
Вечір прийде, нудьга найде —
Ні з ким розмовляти ...“
5. Ой, як мені не казати,
Він стане питати,
Він пригорне, поцілує —
Треба розказати“.
6. „Де ти, милий, чорнобривий,
Де ти, озовися,
Я ж без тебе тут горюю,
Прийди подивися!“
7. Де ж ти, милий, чорнобривий,
Де ж ти там загинув,
Чи другуго там кохаєш,
А мене покинув?“

ОЙ, НЕ СВИТИ, МІСЯЧЕНЬКУ

1. Ой, не світи, місяченьку,
Не світи нікому,
Тільки світи миленькому,
Як іде додому! (2)
2. Світи йому ранесенько,
Та й розганяй хмари,
А якже він іншу має,
То зайди за хмари! (2)
3. Світив місяць, світив ясний,
Та й зайшов за тіні;
А я, бідна, гірко плачу:
Зрадив мене милий! (2)

ОЙ, НА ГОРІ ПШЕНИЧЕНЬКА

1. Ой, на горі пшениченька,
А в долині овес,
Гей, а в долині овес,
А в долині овес...
2. Не по-правді, мій миленький,
Ти зі мною живеш,
Гей, ти зі мною живеш,
Ти зі мною живеш.
3. Щодо тої дівчиноньки
Та щовечора йдеш,
Гей, та щовечора йдеш,
Та щовечора йдеш.
4. А до мене, молодої,
Та й у двір не зайдеш,
Гей, та й у двір не зайдеш,
Та й у двір не зайдеш!

ДЕ Ж МИ БУДЕМ НОЧУВАТИ

1. Де ж ми будем ночувати,
Ти ж молоденький козаچه?
2. — В лісі під дубом, під зелененьким,
Ти ж моя люба дівчино!
3. — Що ж ми собі постелемо,
Ти ж молоденький козаچه?
4. — Біле реберце під моє серце,
Ти ж моя люба дівчино!
5. — Чим же ми накриємося,
Ти ж молоденький козаچه?
6. — З дуба листочком, дрібним - зеленим,
Ти ж моя люба дівчино!
7. — Чим же ми умиємося,
Ти ж молоденький козаچه?
8. — Я водою, а ти слюзою,
Ти ж моя люба дівчино!
9. — Чим же ми обітремося,
Ти ж молоденький козаچه?
10. — Я рушничком, а ти платочком,
Ти ж моя люба дівчино!
11. — Що ж ми будемо снідати,
Ти ж молоденький козаچه?
12. — Я буду булку, ти думай думку,
Ти ж моя люба дівчино!
13. — Яку ж мені думку думати,
Ти ж молоденький козаچه?

14. — Я йду до роду, ти скачи в воду,
Ти ж моя люба дівчино!
15. — Як же ж мені в воду скакати,
Ти ж молоденький козаче?
16. — Я ж тобі кажу, скачи відразу,
Ти ж моя люба дівчино!

ПОСАДИЛА ОГІРОЧКИ

1. Посадила огірочки
Близько над водою,
Поливала огірочки
Дрібною сльозою.
2. Ростіть, ростіть, огірочки,
В чотири листочки!..
Не бачила миленького
Аж три вечерочки!
3. На четвертий побачила,
Як череду гнала,
Не сказала „добривечір“,
Бо мати стояла.
4. Летить орел сизокрилий,
Та й летючи кряче:
„Перекажи дівчиноньці,
Що за мною плаче.
5. Нехай вона та й не плаче,
Бо я не журюся.
Нехай вона заміж іде,
А я оженюся!“
6. „Бодай тебе та й женила
Лихая година,
Ізв'язала мені руки
Малая дитина!“

ЗА РІЧКОЮ, ЗА ДУНАЄМ

1. За річкою, за Дунаєм (2)
Козаченько конем грає.
2. Козаченько конем грає, (2)
Дівчиноньку підмовляє.
3. „Дайся, дівча, на підмову (2)
Козакові молодому!“
4. „Бодай козак щастя не мав, (2)
Що він з мене вінок ізняв!“
5. „Не я з тебе вінок ізняв, (2)
Зняла з тебе охотонька.
6. Зняла з тебе охотонька, (2)
Козацькая розмовонька!“
7. Дівча сина породила, (2)
Барвіночком обстелила.
8. „Не йдіть, дівки, по калину, (2)
Не збудіть мені дитину.
9. Не рвіть, дівки, барвіночку, (2)
Бо збудите дитиночку!“

ТИХО, ТИХО ДУНАЙ ВОДУ НЕСЕ

1. Тихо, тихо Дунай воду несе,
А ще тихше дівка косу чеше. (2)
2. Вона чеше, та й на Дунай несе:
„Пливи, косо, тихо за водою. (2)
3. Пливи, косо, тихо за водою,
А я піду услід за тобою!“ (2)
4. В темнім лузі явір зеленський,
Під явором коник воронський. (2)
5. Під явором коник воронський,
На конику козак молоденський. (2)
6. Сидить собі, на скрипочку грає,
Струна струні стиха промовляє. (2)
7. Нема краю тихому Дунаю,
Нема впину вдовиному сину. (2)
8. Нема впину вдовиному сину,
Що звів з ума молоду дівчину. (2)
9. А ізвівши, на коника сівши:
„Оставайся, слави набирайся! (2)
10. А я молод слави не боюся,
Вийду з села, зараз оженюся! (2)
11. Як захочу, то пришию квітку,
А ти, дівко, надівай намітку! (2)
12. Тепер же ти ні жінка, ні дівка,
Тепер же ти — людська поговорка!“ (2)

В КІНЦІ ГРЕБЛІ ШУМЛЯТЬ ВЕРБИ

1. В кінці греблі шумлять верби,
Що я насадила...
Нема того козаченька, } 2
Що я полюбила.
2. Ой, немає козаченька,—
Поїхав за Десну;
Рости, рости, дівчинонько, } 2
На другу весну!
3. Росла, росла дівчинонька,
Та на порі стала;
Ждала, ждала козаченька, } 2
Та й плакати стала.
4. Ой, не плачте, карі очі!
Така ваша доля:
Полюбила козаченька, } 2
При місяцю стоя!
5. Зелененькі огірочки,
Жовтенькі цвіточки,—
Нема мого миленького, } 2
Плачуть карі очки!

ОЙ, УЧОРА ОРАВ

1. „Ой, учора орав,
І сьогодні орав,
Гей, хто ж тобі, мое серденько, } 2
Воли поганяв?“
2. „Поганяла мені
Та дівчина моя,
Чорнявая, чорнобривая, } 2
Галочка моя!“
3. „І вчора косив,
І сьогодні косив;
Гей, хто ж тобі, мое серденько, } 2
Обідать носив?“
4. „Приносила мені
Та дівчина моя,
Чорнявая, чорнобривая, } 2
Галочка моя!“
5. Що по той бік гора,
І по цей бік гора,
Поміж тими та зіроньками } 2
Котилась зоря.
6. Ой, тож не зоря,
То дівчина моя,
Чорнявая, чорнобривая, } 2
По водицю йшла.
7. А я за нею,
Як за зорею,
На воронім та кониченьку } 2
Попід горою.

8. „Ой, дівчино моя,
Та напій же коня
З рубленої та криниченьки, } 2
З повного відра!“
9. „Ой, козаченьку мій,
Та коли б я твоя,
Взяла б коня за шовковий повід, } 2
Та й напоїла!“
10. „Ой, дівчино моя,
Та сідай на коня,
Гей, поїдем та чистим полем } 2
До мого двора!“

ВИРЯЖАЛА МАТИ СИНА

1. Виряжала мати сина
Та на косовицю,
Розчесала русі кудрі } 2
Аж на потилицю.
2. „Я ж думала, мій синочку,
Що будеш косити,
А ти кинув косу в росу,
Почав голосити“ } 2
3. „Ой, якби ти, мати, знала,
Що то за досада,
То ти б мене оженила, } 2
Щоб була розвага.
4. Як я з батьком посварюся —
Горя наберуся,
З дівчиною ізйдуся — } 2
Не наговорюся“.
5. „Оженися, мій синочку,
Візьми жінку -любку,
Цілуй її, милуй її, } 2
Як голуб голубку!“

КОЗАК ОД'ЇЖДЖАЄ, ДІВЧИНОНЬКА
ПЛАЧЕ

1. Козак од'їжджає,
Дівчинонька плаче.
„Куди їдеш, козаче?
Козаче - собою,
Візьми мене із собою } 2
На країну далеку!“
2. „Дівчинонько мила,
Що ж будеш робити
На країні далекій?“
„Буду хусти прати,
Зеленого жита жати } 2
На країні далекій!“
3. „Дівчинонько мила,
Що ж будеш ти їсти
На країні далекій?“
„Сухарі з водою,
Аби, серце, із тобою } 2
На країні далекій!“
4. „Дівчинонько мила,
Де ж будеш ти спати
На країні далекій?“
„В степу, під вербою,
Аби, серце, із тобою } 2
На країні далекій!“

ОЙ, ГИЛЯ, ГИЛЯ, ГУСОНЬКИ,
НА СТАВ

1. Ой, гиля, гиля,
Гусоньки, на став, гей!
Добривечір, дівчино,
Бо я ще не спав!
2. Ой, не спав, не спав,
Не буду й спати, гей!
Дай же мені, дівчино,
Повечеряти!
3. — Я ж не топила,
Я ж не варила, гей!
На білу постілоньку
Спати кладовила.
4. — Ой, боже, боже,
Який я удавсь, гей!
Брів я через річеньку,
Та й не вмивався!
5. Я ж не вмивався,
Я не втирався, гей!
Чим я тобі, дівчино,
Ще й сподобався?

ОЙ, ЗЙДИ, ЗЙДИ, ТИ ЗІРОНЬКО

1. Ой, зйди, зйди,
Ти зіронько та вечірняя...
Ой, вийди, вийди,
Дівчинонько моя вірная! } 2
2. Рада б зірка зійти —
Чорна хмара та й наступає...
Рада б дівка вийти —
Так матуся її не пускає. } 2
3. Ой, зіронька зійшла —
Усе поле та й освітила,
А дівчина вийшла,
Козаченька та й звеселила. } 2
4. „Ох, ти, козаче,
Ти хрещатий та барвіночку,
Хто тобі постеле
У дорозі та постілоньку?“ } 2
5. „Ой, стелеться ж мені
Широкий лист та бурковина,
А під голови
Голубая та жупанина!“ } 2
6. Ой, через межу
Зелений горошок слався...
Козак до дівчини
Через люди та й поклонявся. } 2
7. „Ох, і поклоніться,
Ой, ви, добрії люди,
Нехай моїй милій
Там легенько буде! } 2

8. Ох, і поклоніться,
Ой, ви дівчині - небозі,
А що мені добре }
У далекій дорозі!« } 2

ОЙ, ПРИ ЛУЖКУ, ПРИ ЛУЖКУ

1. Ой, при лужку, при лужку,
При широкім полі,
При великім табуні } 2
Кінь гуля по волі.
2. Кінь гуля по волі,
Солдат — по неволі,
Ой, піймаю, загнуждаю } 2
Шовковою уздою.
3. Ой, піймаю, загнуждаю
Шовковою уздою,
Вдарю шпорами під боки — } 2
Кінь летить стрілою.
4. Ой, лети, лети, мій коню,
Та й вихром несися,
Проти милої двора } 2
Стойма становися!
5. Стойма становися,
Та вдар копитами,
Чи не вийде дівчинонька } 2
З чорними бровами.
6. Ой, не вийшла дівчинонька,
Вийшла її мати.
„Здоров, здоров, любий зятю, } 2
Пожалуй у хату!“
7. „Я не хочу в хату,
Хочу у світлицю,
Розбуджу солодкий сон, } 2
Красную дівицю“.

8. Дівчинонька встала,
Свій сон розказала,
Правою ручкою обняла } 2
Та й поцілувала.

ОЙ, ПРИЇХАВ МІЙ МИЛЕНЬКИЙ З ПОЛЯ

1. Ой, приїхав мій миленький з поля,
Та прив'язав коя до явора.
2. Сам заплакав, коло коника стоя:
„Болить, болить головонька моя!
3. Ой, дай, боже, неділі діждати,
Пошлю людей дівчину сватати!“
4. А дівчина по світлоньці ходить,
Білі руки до серденька ломить.
5. Білі руки до серденька ломить,
Своїй неньці стихенька говорить.
6. „Ой, ти, мати, пораднице в хаті,
Порадь мене, що людям казати!
7. А чи мені рушники давати,
А чи мені лягать помирати?“

СИ, ТАМ ЗА ДУНАЕМ

1. Ой, там за Дунаєм,
Та за тихим Дунаєм
Молодець гуляє. (2)
2. Молодець гуляє,
Та молодець гуляє,
На той бік гукає. (2)
3. „Подай, подай перевозу,
Та подай перевозу,
Я перевезуся. (2)
4. На свою країну,
Та на свою країну
Ще раз подивлюся. (2)
5. Не так на країну,
Та не так на країну,
Як на ту дівчину“. (2)
6. „По світлоньці ходжу,
Та по світлоньці ходжу,
Та й не находжуся. (2)
7. Кого вірно люблю,
Та кого вірно люблю,
То й не надивлюся. (2)
8. Кого ж ненавиджу,
Та кого ненавиджу,
З тим не розминуся“. (2)

ОЙ, У ПОЛІ ТРИ КРИНИЧЕНЬКИ

1. Ой, у полі три криниченьки,
Любив козак три дівчиноньки —
Чорнявую та білявую,
Третю руду та поганюю.
2. „Що чорнявую з душі люблю,
На біляву залицяюся,
А з рудою препоганою
Хіба піду розпирощаюся!“
3. Чи всі ж тії та сади цвітуть,
Що зарані розвиваються?
Чи всі ж тії та вінчаються,
Що любляться та кохаються?
4. Половина та садів цвіте,
Половина обсіпається,
Одна пара та вінчається,
А другая розлучається.
5. „Чи я ж тобі та й не казала,
Як стояли під світлицею,
Не їдь, не їдь та в Крим по сіль,
Бо застанеш молодицею!“
6. „Любив я тебе дівчиною,
Любитиму молодицею,
Довго, довго та й буду ждати,
Покіль станеш удовицею!“

ОЙ, У ПОЛІ ОЗЕРЦЕ

1. Ой, у полі озерце,
Там плавало відерце —
Соснові клепки, а дубове денце ... } 2
Не цураймося, серце!
2. Не раз, не два із журбою
Та стояв я під вербою ...
„Вийди, дівчино, вийди, рибчино, } 2
Поговоримо з тобою!“
3. „Ой, рада б я виходити
І з тобою говорити,
Так лежить нелюб на правій руці, } 2
Так боюся розбудити!“
4. Ти, козаче молоденький,
В тебе коник вороненький:
Сідлай коня, та їдь з двора, } 2
Бо ти не мій, я не твоя!“
5. Козак коника сідлає,
З кониченьком розмовляє:
„Біжи, мій коню, біжи, вороненький, } 2
Аж до тихого Дунаю!“
6. А я піду, а я піду
В темний луг по калину,
Чи не побачу, а чи не зустріну } 2
Свою вірную дівчину!“
7. Моя вірна дівчина
В темнім лузі заблудила,
Тільки слідочок спід білих ніжечок, } 2
Де милая походила.

8. Ой, і зірву ж я листочок,
Та й прикрию той слідочок,
Щоб не засипав, та щоб не завіяв } 2
Буйний вітер пісочок.

ОИ, ХМЕЛЮ Ж МІЙ, ХМЕЛЮ

1. Ой, хмелю ж мій, хмелю,
Хмелю зелененький,
Де ж ти, хмелю, зиму, зимував, } 2
Що й не розвивався?
2. Зимував я зиму,
Зимував я другу,
Зимував я в лузі на калині, } 2
Та й не розвивався!
3. „Ой, сину ж мій, сину,
Сину молоденький,
Де ж ти, сину, нічку ночував, } 2
Що й не роззувався?“
4. „Ночував я нічку,
Ночував я другу,
Ночував я у тої вдовиці, } 2
Що сватати буду!“
5. „Ой, сину ж мій, сину,
Ти моя дитино,
Не женися на тій удовиці, } 2
Бо щастя не буде.“
6. Бо вдовине серце,
Як осіннє сонце,—
Воно світить, світить та не гріє. } 2
Все холодом віє.
7. А дівоче серце,
Як весняне сонце,—
Ой, хоч воно та й хмарнесеньке, } 2
А все теплесеньке!“

РОЗПРЯГАЙТЕ, ХЛОПЦІ, КОНІ

1. Розпрягайте, хлопці, коні
Та лягайте спочивать,
А я піду в сад зелений, } 2
В сад криниченьку копать. }
2. Копав, копав криниченьку
У вишневому саду...
Чи не вийде дівчинонька } 2
Рано-вранці по воду? }
3. Вийшла, вийшла дівчинонька
В сад вишневий воду брать,
А за нею козаченько } 2
Веде коня напувать. }
4. Просив, просив відеречка,—
Вона йому не дала,
Дарив, дарив з руки перстень— } 2
Вона його не взяла. }
5. Знаю, знаю, дівчинонько,
Чим я тебе розгнівив,
Що я вчора із вечора } 2
Із другою говорив. }
6. Вона ростом невеличка,
Ще й літами молода,
Руса коса до пояса, } 2
В косі лента голуба. }

ЗЕЛЕНИЙ ДУБОЧОК

1. Зелений дубочок
На яр похилився,
А син своїй неньці
В ніженьки вклонився.
2. „Ой, час, пора, мати,
Мене оженити,
Прийде нічка темна,
Ні з ким говорити“.
3. „Ой, на ж тобі, синку,
Рубля золотого,
Купи собі, синку,
Коня вороного.
4. Купи собі, синку,
Коня вороного,
Постав у станочок,
Говори до нього!“
5. „Говорив я нічку,
Говорив другу,ю,
А на третю нічку
Мій кінь не говорить.
6. А на третю нічку
Мій кінь не говорить,
До сирі землі
Головоньку клощить“.
7. „Ой, коню мій, коню,
Чого не говориш,
До сирі землі
Головоньку клониш ?

8. Чи я тобі тяжкий,
Чи я тобі важкий,
Чи тяжкая - важка
Золотая зброя?*
9. „Ти мені не тяжкий,
Ти мені не важкий,
Не тяжка, не важка,
Золотая зброя.
10. Тяжкі ж мені, важкі
Твої вечорниці,
Твої вечорниці,
Ще й полюбовниці.
11. Як вечір приходить,
Ти мене сідлаєш,
Ти мене сідлаєш,
На всю ніч рушаєш.
12. Через поле їдеш —
Та й не попасаєш,
Через річку бредеш —
Та й не напуваєш.
13. Як на гору їдеш —
Нагайкою краєш,
Як з гори з'їжджаєш —
Ногами стискаєш.
14. Ногами стискаєш,
Та все поспішаєш,
До хати приїдеш,
До стовба прив'яжеш.
15. До хати приїдеш,
До стовба прив'яжеш,
Сам їдеш до дівчини,
Усю ніч просидиш.
16. Усю ніч просидиш
До світа гуляєш,
Мене, вороного,
Зовсім забуваєш!*

Ої, у полі жито

1. Ої, у полі жито
Копитами збито,
Під білою березою } 2
Козаченька вбито. }
2. Ої, убито, вбито,
Затягнуто в жито,
Червоною китайкою } 2
Личенько накрито. }
3. Ої, як вийшла мила,
Голубонька сиза,
Та й підняла китаечку. } 2
Та й заголосила. }
4. Приходить другая,
Та вже не така,
Та й підняла китаечку. } 2
Та й поцілувала. }
5. Приходить третя
Із нової хати:
„Було б тобі, вражий сину, } 2
Нас трьох не кохати!“ }

ОЙ, НЕ ШУМИ, ЛУЖЕ

1. Ой, не шуми, луже,
Зелений байраче!..
Не плач, не журися, } 2
Молодий козаче!
2. Не сам же я плачу,
Плачуть карі очі,
Що нема спокою } 2
Ані вдень, ні вночі.
3. Сусіди близькій —
Вороги тяжкій
Не дають ходити, } 2
Дівчину любити.
4. Я ж буду ходити,
І буду любити,
Ще й до себе візьму — } 2
Буду з нею жити!
5. Ой, умру я, мила...
Як ти будеш жива —
Чи згадаєш, мила, } 2
Де моя могила?
6. А моя могила
Край синього моря,
Де була між нами } 2
Тихая розмова!
7. Зійдеш на могилу,
Та не сумуй дуже —
Спогадають люди, } 2
Що любились дуже.

8. Зійдеш на могилу —
Не труси землю,
Бо сама вважаєш, } 2
Як тяжко під нею. }
9. Ой, тим воно тяжко, —
Любилися важко,
Тим воно тяженько, — } 2
Любились вірненько! }

ОЙ, ТАМ НА ГОРІ

1. Ой, там на горі
В шовковій траві,
Ой, там сиділо } 2
Пара голубів. } 2
2. Цілувалися,
Милувалися,
Сизими крильми } 2
Обнімалися. } 2
3. Де не взявсь стрілець,
Голуба убив,
Голуба убив, } 2
Голубку узяв. } 2
4. Узяв під полу,
Приніс додому,
Приніс додому, } 2
Пустив в комору. } 2
5. Всипав пшениці,
Налив водиці,—
Пшениці не їсть, } 2
Водиці не п'є. } 2
6. Пшениці не їє,
Водиці не п'є,
Все під калину } 2
Плакати іде. } 2
7. „Не плач, голубко,
Не плач, сизая,
Пришлю я тобі } 2
Сім пар голубів. } 2

8. Пришлю я тобі
Сім пар голубів,
Шукай, вибирай } 2
Пароньку собі! " }
9. „Вже ж я ходила
І вибирала,
Не найшла того, } 2
Що я втратила! " }
10. Не те криллячко,
Не те пір'ячко,
Не так він гуде, } 2
Як до мене йде! " }

ОЙ, НЕ СПИТЬСЯ Й НЕ ЛЕЖИТЬСЯ

1. Ой, не спиться й не лежиться,
І сон мене не бере...
Пішов би я до дівчини, }
Та не знаю, де живе. } 2
2. Попросив би товариша,
Нехай мене одведе,
Так товариш кращий мене, }
Він дівчину відіб'є. } 2
3. Світи, світи, місяченьку,
І ти, ясная зоря,
Та й присвіти доріженьку' }
Аж до милої двора! } 2

А В ПОЛЮ БЕРЕЗА

1. А в полю береза,
А в полю кудрява.
Хто йде, не минає, }
Березу ламає. } 2
2. Хто йде, не минає,
Березу ламає...
Горе ж тому жити, }
Що пари не має. } 2
3. Горе ж тому жити,
Що пари не має,
А ще гірше тому, }
Що вдвох ся кохає. } 2
4. А вже день біленький,
Іде мій миленький
До нової хати, }
Та й лягає спати. } 2
5. До стіни очима,
До мене плечима,
До стіни говорить, }
А стіна не чує. } 2
6. „Хто мене роздягне,
Хто мене роззує,
В рум'янее личко }
Сім раз поцілує?“ } 2
7. Обізвалась мила
В сінях на порозі:
„Я ж тебе роздягну, }
Я ж тебе роззую! } 2

8. Я ж тебе роздягну,
Я ж тебе роззую,
В рум'янее личко }
Сім раз поцілую!" } 2

ПЛИВЕ ЧОВЕН

1. Пливе човен, води повен,
Та все хлюп-хлюп-хлюп-хлюп! (3)
2. Іде козак до дівчини,
Та все тюп-тюп-тюп-тюп! (3)
3. Пливе човен, води повен,
Та й накритий листом. (3)
4. Не хвалися, дівчинонько,
Червоним намистом! (3)
5. Бо прийдеться-доведеться
Намисто збувати, (3)
6. Молодому козакові
Тютюн купувати. (3)
7. Пливе човен, води повен,
Та й накрився лубом. (3)
8. Ой, не хвастай, козаченьку,
Кучерявим чубом! (3)
9. Бо прийдеться-доведеться
Під аршин ставати, (3)
10. Молодого козаченька
В військо віддавати. (3)

ЛУГОМ ІДУ, КОНЯ ВЕДУ

1. „Лугом іду, коня веду,
Розвивайся, луже!
Сватай мене, козаченьку, } 2
Люблю тебе дуже! } 2
2. Ой, хоч сватай, хоч не сватай,
Хоч так присилайся,
Щоб та слава не пропала, } 2
Що ти залицявся!“ } 2
3. „Ой, коли б ти, дівчинонько,
Трошки багатенька,
Взяв би тебе за рученьку, | 2
Повів до батенька!“ | 2
4. „Ой, коли б я, козаченьку,
Була багатенька,
Наплювала б я на тебе | 2
Й на твого батенька! | 2
5. Ой, коли б я, козаченьку,
Та й забагатіла,
То я б тебе, ледачого, } 2
Й за харч не схотіла!“ } 2
6. „Ой, коли б ти, дівчинонько,
Тоді заміж вийшла,
Як при битій доріженьці } 2
Яра рута зійшла!“ } 2
7. „Ой, коли б ти, козаченьку,
Тоді оженився,
Як у млині на камені } 2
Кукіль уродився!“ } 2

8. Не журися, дівчинонько,—
 Рута зелененька;
 Цей покинув,— другий буде, }
 Ще ж ти молоденька! } 2
9. Цей покинув,— другий буде,
 Другий буде кращий,
 А цей буде у болоті }
 Над чортами старший. } 2
10. Край битої доріженьки
 Яра рута зійшла;
 Молодая дівчинонька }
 Та вже й заміж вийшла. } 2
11. А у млині на камені
 Кукіль не зіходить,
 Козак старий, як собака, }
 По вулицях ходить. } 2
12. Ой, у млині на камені
 Кукіль не вродився,
 Старий козак, як собака, }
 Й досі не женився! } 2

ТЕРЕН, МАТИ, КОЛО ХАТИ

1. Терен, мати, коло хати,
В нього цвіт біленький ...
А хто любить очі карі,
А я — голубенькі.
2. А я люблю голубії:
Я на них дивлюся.
Брешіть, брешіть, воріженьки,—
Я вас не боюся!
3. Брешіть, брешіть, воріженьки,—
Добрешетесь лиха,
Бо нас двоє, серце моє,
Кохаймося стиха!
4. Не піду я на кладочку,
Бо кладочка гнеться ...
Не піду я за багача,
Нехай западеться!
5. Не піду я на кладочку,
Бо кладочка змита ...
Не піду я за багача,
Бо ще й буду бита!
6. Не піду я на кладочку,
Бо з кладочки впаду ...
Не піду я за багача,
Бо за ним пропаду!

ЗА ГОРОДОМ КАЧКИ ПЛИВУТЬ

1. За городом качки пливуть,
Каченята кричуть,
Вбогі дівки заміж ідуть, } 2
А багаті плачуть. }
2. Вбогі дівки заміж ідуть
З чорними бровами,
А багаті дівки сидять } 2
З кіньми та з волами. }
3. „Чи чула ти, дівчинонько,
Як я тебе кликав,
Через твоє подвір'ячко } 2
Сивим конем їхав?“ }
4. „Ой, хоч чула, хоч не чула,
Не обзивалася:
Темна нічка - петрівочка, } 2
Вийти боялася!“ }
5. „Ой, не бійся, дівчинонько,
Не бійся нічого,
Бо я хлопець молоденький, } 2
Не зрадив нікого!“ }
6. „Ой, не хоче твоя мати
Мене, бідну, знати,
Хоче собі багатую } 2
Невістку шукати!“ }
7. „Нащо мені на подвір'ї
Воли та корови,
Як не буде в моїй хаті } 2
Любої розмови!“ }

8. Ой, десь гуде, ой, десь грає,
Скрипка витинає:
Оце вдова своїй доні }
Весілля справляє. } 2
9. Нехай знають, нехай знають
Де музики грають,
Нехай знають, нехай знають, }
Як бідні гуляють! } 2

ОЙ, ПО ГОРІ, ПО ГОРІ

1. Ой, по горі, по горі, (2)
Вівчар вівці зганяє. (2)
2. Вівчар вівці зганяє, (2)
Та на хлопців гукає. (2)
3. „Ой, ви хлопці - молодці, (2)
Накажіте дівоньці! (2)
4. Накажіте дівоньці, (2)
Що в шовковій плахтоньці. (2)
5. Нехай мене не любить, (2)
І літ своїх не губить. (2)
6. Нехай мене та й не жде, (2)
Хай за іншого іде. (2)
7. Бо я вівчар убогий: (2)
Сім сот овець в отарі. (2)
8. І ще ж тее не в ліку, (2)
Що тисяча дойняку. (2)
9. Що тисяча дойняку, (2)
А дріб'язку — як піску“. (2)

ІЗЗА ГОРИ СВІТ БІЛЕНЬКИЙ

1. Ізза гори світ біленький,
Десь поїхав мій миленький,
Десь поїхав, та й немає,
Серце ж моє замирає.
2. Очі чорні, як терночок,
Брови рівні, як шнурочок,
Личко біле, рум'янеє,
Серце ж моє коханеє.
3. Поки тебе не любила,
Спокійніше трохи жила,
А тепер я той день плачу,
Коли тебе не побачу.
4. Баламуте, бійся бога!
Ти багатий, а я вбога,
Будеш мене докоряти,
Що я бідна, ти багатий!
5. Баламуте, вийди з хати,
Хочеш мене закохати,
Закохати, та й забути,
Всі ви, хлопці, баламути!
6. Ой ви, хлопці - баламути,
Баламути всього світа,
Баламути всього світа,
Баламутять наші літа.

ОЙ, НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ

1. Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці,
Бо на вечорницях дівки чарівниці.
Одна дівчина чорнобривая,
Та й чарівниченька справедлива.
2. У неділю рано зілля копала,
А у понеділок перенолоскала,
А у вівторок зілля варила,
А в середу рано Гриця отруїла.
3. Прийшов четвер — та вже Гриць умер,
Прийшла п'ятниця, поховали Гриця,
А в суботу рано мати дочку била:
„Нащо ти, дочко, Гриця отруїла?“
4. „Ой, мати, мати, жаль ваги не має,
Нехай же Гриць разом та двох не кохає!
Нехай він не буде ні їй, ні мені,
Нехай достанеться він сирій землі!“
5. Оце тобі, Грицю, я так ізробила,
Що через тебе мене мати била!
Оце ж тобі, Грицю, за тее заплаता —
Із чотирьох дощок дубовая хата!“

ЇХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ

1. Їхав козак за Дунай,
Сказав: „Дівчино, прощай!
Ти, конику вороненький,
Неси та гуляй!“

Приспів:

Лучше було б, лучше було б не ходити,
Лучше було б, лучше було б не любити,
Лучше було б, лучше було б та й не знать,
Як тепер, як тепер пропадять.

2. Вийшла, ручки заломивши
І тяженько заплакавши:
„Як ти мене покидаєш?
Тільки подумай!“

Приспів...

3. „Білих ручок не ламай,
Ясних очей не стирай,—
Мене з війни із славою
К собі очідай!“

Приспів...

4. „Не хочу я нічого,
Тільки тебе одного,
Ти будь здоров, мій миленький,
А все пропадай!“

Приспів...

5. Постій, постій, козаче!
Твоя дівчина плаче,
Як ти ж її покидаєш?
Тільки подумай!

Приспів...

6. Свиснув козак на коня,—
„Оставайся здорова!
Як не згину, то вернуся
Через три года!“

Приспів...

ПОЗВОЛЬ МЕНІ, МАТИ

1. Позволь мені, мати,
Криницю копати,
Чи прийдуть дівчата } 2
Води набирати?
2. Усі дівки прийшли
Води набирати,
Лиш мої милої } 2
Не пускає мати.
3. Позволь мені, мати,
Горілку тримати,
Чи прийдуть дівчата } 2
Пити та гуляти?
4. Усі дівки прийшли
Пити та гуляти,
Лиш мої милої } 2
Не пускає мати.
5. Позволь мені, мати,
За жарти вмирати,
Чи прийдуть дівчата } 2
На смерть наряжати?
6. Усі дівки прийшли
На смерть наряжати,
Лиш мої милої } 2
Не пускає мати.
7. „Ой, мамо, матусю,
Яка ти не вірна,
А в мого милого } 2
Провід на подвір'ї!“

8. „Іди, іди, доню,
Іди, не барися,
На першім порозі }
Богу помолися!“ } 2
9. А мила пішла
Та й заголосила,
За свого милого }
Та й бога просила. } 2
10. Оці білі ручки
Мене обіймали,
Оці устеньки }
Мене цілували!“ } 2
11. А милий схопився
Та й перехрестився:
„Слава тобі, господи, }
Що я очутився!“ } 2
12. А вже ж тая слава
По всім городочку,
Що жива із мертвим }
Ходить по садочку. } 2
13. А вже ж тая слава
По всім світі стала,
Що жива із мертвим }
На рушничок стала! } 2

**САТИРИЧНІ, ЮМОРИСТИЧНІ
І ЖАРТІВЛИВІ ПІСНІ**

ВИ, МУЗИКИ, ХЛОПЦІ ДОБРІ

1. Ви, музики, хлопці добрі,
Ви мені заграйте,
Я вам гроші заплачу,
Прошу, не дрімайте!
Ой, не грайте мні тієї,
Що то ріжуть січки,
А заграйте спроквола,
Да й по-старосвітськи!
2. Наш присяжний не вповає
На снасть, на худобу,
Бере хлопа з окономом,
Сипле йому бобу.
Ой, із ночі, із півночі
Стоїть під віконцем,
Загадує на панщину
Перед сходом сонця.
3. Не принеси пану курки,
Не вклонися низько,
То дасть тобі в морду,
Щоб не стояв близько.
А де ж тих курей набратись,
Так носити часто?
Не принеси копу яець —
Вчепиться напрасно!

ЧЕРЕЗ ДОРОГУ ТАМ КУМА МОЯ

1. Через дорогу
Там кума моя,
А в куми дівча —
То душа моя!
2. Піду до попа,
Розпитаюся,
З куминим дівчам
Повінчаюся.
3. Дам тому попу
Пшениці копу,
Щоб мене звінчав
З куминим дівчам.
4. Піп не вінчає —
За сина чає,
Паламар буркоче —
За себе хоче!
5. Щоб тебе, попе,
Трясця напала,
Щоб тебе трясло,
Не перестало!
6. Щоб тебе трясло
Півтора року,
Щоб з тебе витрясло
Пшениці копу!

СНІЖОК ІДЕ

1. Сніжок іде, метіль мете
А з ясної зірки...
Сидить дячок - неборачок } 2
А в чужої жінки. }
2. Пішов мужик, пішов мужик
А на двір до коней,
Вносить бо він на дяченька } 2
Бучок ясеновий. }
3. „Святий, боже, святий кріпкий“
А ти, дяче, відки,
Що ти сидиш кінець стола } 2
Коло мої жінки?“ }
4. Сніжок іде, метіль мете
А з ясної зірки...
Тікав дячок голий - босий } 2
Від чужої жінки. }

ХОТЬ У МЕНЕ МУЖИЧОК З КУЛАЧОК

1. Хоть у мене мужичок з кулачок,
А таки я мужикова жінка.
2. Я за його захилюсь, захилюсь,
Та нікого не боюсь, не боюсь.
3. Ой, до мене губерець підсипавсь,
І любові добивавсь, добивавсь.
4. А я губерця любити не стала,
Його тряця напала, напала.
5. „Молодице, чия ти, чия ти?
Пусти мене до хати, до хати!“
6. „Піди к чорту, убирайсь, убирайсь,
Коло воріт не мотайсь, не мотайсь!“

ПРОДАЙ, МИЛИЙ, СИВІ БИЧКИ

1. „Продай, милий, сиві бички,
Купи мені черевички,
Бо я панського роду,
Не ходила боса зроду!
2. Продай, милий, дві телиці,
Купи мені дві спідниці,
Бо я панського роду,
Не ходила гола зроду!
3. Продай, милий, кіш пшона,
Купи горілки й вина,
Бо я панського роду,
П'ю горілку, як воду!“
4. Як став милий продавати
Та на милу купувати,—
Нічим в хаті запалити,
Ніщо дітям ізварити.
5. „Чи ти, милий, іздурів,
Чи ти, милий, ізшалів?
Нічим в хаті запалити,
Ніщо дітям ізварити!“
6. Пішов милий на гору,
Найшов хомут та й дугу,
Притягає додому,
Затягає на милу.
7. „Ой, ти, мила - чорноброва,
Поїдемо в ліс по дрова!
Тпррру, стій, моя люба,
Прив'яжу тебе до дуба!“

8. Ой, став милий дров рубати
Та на сонце поглядати,
А сонечко вже нерано,
А йому ще тих дров мало.
9. Їде милий під гору,
Вдарив милу по чолю:
„Гов, помалу, чорноброва,
Перевернеш мені дрова!“
10. Приїхав він до ворот,
Дав їй їсти околот ...
„Ой, ти даєш мені їсти,
А я б рада трохи сісти.“
11. Продай, милий, черевички,
Купи собі сиві бички,
Бо я панського роду,
Не ходила в возі зроду!“

СІЯВ КОЗАК ПШЕНИЧЕНЬКУ

1. Сіяв козак пшениченьку,
Та нікому жати...
Питається а й син матері, } 2
Которую брати. }
2. Ой, чи тую багатую —
Воли та корови,
Ой, чи тую а й сиротину, } 2
Що чорнії брови. }
3. А чи тую багатую,
Що мати веліла,
А чи тую а й сиротину, } 2
Що серце боліло. }
4. Багатая — губатая
Та все вона горда,
Ой, як вийде а й на вулицю, } 2
Як у свині морда. }
5. А та бідна сиротина
Та все вона пишна,
Ой, як вийде а й на вулицю, } 2
Як у саду вишня. }
6. Багатая — губатая
Та все вона дметься,
А бідная а й сиротина } 2
К серцю пригорнеться! }

ОЙ, ПІД ВИШНЕЮ

1. Ой, під вишнею,
Під черешнею,
Стояв старий з молодою, } 2
Як із ягодою.
2. І просилася,
І молилася:
„Пусти мене, старий діду, } 2
На вулицю погулять!“
3. „Ой, і сам не піду,
І тебе не пущу;
Бо ти мене, старенького, } 2
Покинути хочеш!“
4. Куплю тобі хатку,
Іще сіножатку,
І ставок, і млинок, } 2
І вишневенький садок!“
5. „Ой, не хочу хатки,
І ні сіножатки,
Ні ставка, ні млинка, } 2
Ні вишневого садка!“
6. Ой, ти старий дідуга,
Ізгнувся, як дуга,
А я молоденька, } 2
Гуляти раденька!..
7. Ой, ізгиньте, пропадiте,
Всі старіі кості,
Не сушіте, не крушіте } 2
Мої молодості!

8. Ти в запічку „кахи - кахи“,
Я з молодим „хіхі - хіхі“.
Ой, ти все спиш, а я плачу, }
Тільки літа марно трачу!“ { 2

ОЙ, УСТАНУ Я В ПОНЕДІЛОК

1. Ой, устану я в понеділок,
Чи не наряду я хоч починаю?

Приспів:

Ой, пряла чи не пряла,
Простіть, люди, що збрехала
І клоччя курить,
І головка болить,
І до корчми кортить...
Ой, там куми п'ють,
Ой, там куми ждуть,
Та все вони випивають,
Та все мене споминають:
„Що за новина,
Що куми нема?“

2. Ой, устану я у вівторок,
Чи не наряду я пасмів сорок?

Приспів...

3. Ой, устану я у середу,
Чи не наряду я попереду?

Приспів...

4. Ой, устану я у четвер,
Чи не наряду я хоч тепер?

Приспів...

5. Ой, устану я у п'ятницю,
Чи не напряду я хоч чисницю?
Приспів...
6. Ой, устану я у суботу,
Чи не попряду я всю роботу?
Приспів...

А У ТИХ БАГАЧОК

1. А у тих багачок
Та по сім сорочок,
А у мене одна,
Коли біла щодня.
2. Я з вечора намочу,
Опівночі полощу,
А до світа вберусь
Й на милого подивлюсь.

ОЙ, ТИ, ГАРНИЙ СЕМЕНЕ

1. „Ой, ти, гарний Семене,
Прийди, сядь коло мене!
І корова в мене є,
Сватай мене, Семене!“ } 2
2. „Нащо мені та корова,
Що ти сама, як ворона?
А я візьму в одній льолі,
Аби мені до любові!“ } 2
3. „Ой, ти, гарний Семене,
Прийди, сядь коло мене!
І курочка в мене є,
Сватай мене, Семене!“ } 2
4. „Нащо мені та курка,
Що ти сама, як та дурка,
А я візьму в одній льолі,
Аби мені до любові!“ } 2
5. „Ой, ти, гарний Семене,
Прийди, сядь коло мене!
І ягниця в мене є,
Сватай мене, Семене!“ } 2
6. „Нащо мені та ягниця,
Що ти сама, як мазниця,
А я візьму в одній льолі,
Аби мені до любові!“ } 2

ОЙ, ЩО Ж ТО ЗА ШУМ
УЧИНИВСЯ

1. Ой, що ж то за шум
Учинився,
Що комарик та й на мусі } 2
Оженився? }
2. Та взяв собі жінку
Невеличку,
Що не вміє шити - прясти } 2
Чоловічку. }
3. Що не вміє шити - прясти.
Ні варити,
Що не вміє з комариком } 2
Добре жити. }
4. Полетів же комар
В чисте поле,
В чистее поле, } 2
В зелену діброву. }
5. Ой, сів же комар
На дубочку,
Звісив свої ніженьки } 2
По листочку. }
6. Де взялася
Шура - бура,
Вона ж того комарика } 2
З дуба здула. }
7. Ой, упав же комар
На помості,
Потрошив, поломив } 2
Ребра й кості. }

8. Прилетіла муха
Жалкувати:
„Ой, де ж тебе, комаріку, } 2
Поховати?“
9. „Поховай ти мене
В чистім полі,
Та й висип мені } 2
Високу могилу.“
10. Туди будуть хлопці
Ізбиратись,
З комаревої могили } 2
Чудуватись!“
11. „Ой, що ж то лежить
За покійник?
Ой, чи цар, чи гетьман, } 2
Чи полковник?“
12. „І не цар, не гетьман,
Не полковник,
А то ж мухи-зеленухи } 2
Полюбовник“.

ЩО ЩИГОЛЬ ГАДАЄ

1. Що щиголь гадає?
Що жінки не має:
Марно щиголь молодий, }
В світі пропадає. } 2
2. Щиголь — хлопець гарний,
І на вроду вдатний,
Засватав він гарну птицю, }
Молоду синицю. } 2
3. У суботу в вечір
Могорич запили,
А в неділю до східсонця }
Весілля робили. } 2
4. Ластівочки - дружечки
Вінок завивали,
А зозулі - свашечки }
В долоні плескали. } 2
5. Соловейко у садочку
Став в сопілку грати,
А сороки білобокі }
Пішли танцювати. } 2
6. Чапля коло печі
Страву доглядає,
А крук меду доливає, }
Гостей напуває. } 2
7. А чорногуз - батько
Розгулявся гладко,
Сова сидить за столом, }
Скоса поглядає. } 2

8. А снігурик - дружба
По подвір'ю ходить,
А горобці в коноплях } 2
Наробили шкоди.
9. Шуляк на порозі
Стоїть насторозі,
Пугач п'яний безпам'ятний } 2
Лежить на дорозі.

ОЙ, ЛЕТИЛА ГОРЛИЦЯ

1. Ой, летіла горлиця через сад,
Через сад, гей!
Розпустила пір'ячко на ввесь сад,
Гей, на весь сад!
2. Ой, хто ж тее пір'ячко ізбере,
Ізбере, гей!
Отой мене, молодую, забере,
Гей, забере!
3. На курочці пір'ячко в один ряд,
В один ряд, гей!
Любімося, серденько, в один лад,
Гей, в один лад!

І ШУМИТЬ, І ГУДЕ

1. І шумить, і гуде,
Дрібен дощик іде...
А хто ж мене, молодую, } 2
Та додому проведе?
2. Обізвався козак
У зеленім саду:
„Гуляй, гуляй, дівчинонько, } 2
Я додому проведу!“
3. Ой, прошу ж я тебе,
Не веди ж ти мене,
Бо сердиту матір маю, } 2
Буде бити мене.
4. Ой, ти ненько моя!
А я ж донька твоя!
Тоді було бити, вчити, } 2
Як маленька була.
5. А тепер я велика,
Треба мені чоловіка,
Ні старого, ні малого,— } 2
Козаченька молодого.
6. Щоб у полі орав,
І у домі дбав,
Мене ж, мене молодую, } 2
Та хазяйкою звав.

ГРИЦЮ, ГРИЦЮ, ДО РОБОТИ

1. Грицю, Грицю, до роботи!
В Гриця порвані чоботи...
Грицю, Грицю, до телят!
В Гриця ніженьки болять...
2. Грицю, Грицю, молотити!
Гриць нездужає робити...
Грицю, Грицю, врубай дров!
Кахи - кахи! Нездоров...
3. Грицю, Грицю, роби хліб!
Кахи - кахи! Щось охрип...
Грицю, Грицю, до Марусі!
„Зараз, зараз уберуся!“
4. Грицю, Грицю, хоч жениться?
„Не можу одговоритися!“
Грицю, Грицю, кого взяти?
„Краще Галі не зіскати!“
5. Галю, серденько моє,
Чи підеш ти за мене?“
„Стидкий, бридкий, не люблю,
І за тебе не піду!“

БУЛА СОБІ МАРУСЯ

1. Була собі Маруся,
Полюбила Петруся.

Приспів:

Ой, лихо не Петрусь — }
Біле личко, чорний вус! } 2

2. Вітер віє горою,
Іде Петрусь зі мною.

Приспів...

3. Я з Петрусем стояла,
Прийти к собі прохала.

Приспів...

4. Наварю я галушок,
Та напечу пампушок.

Приспів...

5. Наварила, напекла
Ні для кого, для Петра.

Приспів...

6. Нема Петра, тільки Гриць,
Шкода моїх паляниць.

Приспів...

7. Ой, за того Петруся
Била мене матуся.

Приспів...

8. Ой, любила б Петруся,
Поговору боюся.

Приспів...

9. А хоч буде поговір,
Таки буде Петрусь мій!

Приспів...

ГЕЙ, ВОЛОШИН СІНО КОСИТЬ

1. Гей, волошин сіно косить,
А волошка їсти носить.

Приспів:

Тра-ля-ля-ля, тра-ля-ля-ля,
Тра-ля-ля-ля, тра-ля-ля-ля,
тра-ля-ля!

2. Коби сіна докосити,
Щоби їсти не носити.

Приспів...

3. Гей, волоше, волошине,
Ходи їсти, борщ застигне.

Приспів...

4. А волошин з щирим серцем,
Та й вивернув борщ із перцем.

Приспів...

ЯК БУЛА Я МАЛЕНЬКА

1. Як була я маленька,
Колихала мене ненька.
Ой, дуб - дуба - дуба,
Дівчино моя люба.
2. А як стала підростати,
Стали хлопці колихати.
Ой, дуб - дуба - дуба,
Дівчино моя люба.
3. Ой, дуб - дуба, дуба, дуба,
Дівчино моя люба,
Набрехала ти на мене,
Що ходив я до тебе.
Фиги - миги дарував,
А витрішки продавав.
4. Попід тином біжить мати
Свою дочку переймати,—
„Вернись, каже, чи не чуєш?
Куди ж це ти чимчикуєш?“
„На вулицю, моя мати,
З парубками танцювати“.
5. Танцювала, дріботіла,
Поки сама не схотіла,
Прокинулась, та й по хаті
Давай знову танцювати.
„По базару ходила,
Черевички купила.

6. Сюди, хлопці, всі до мене,
Чорні бровки у мене“.
„Нехай тобі лихо з ними,
Нащо маниш ти нас ними?“
„Коли б вас я не любила,
То до вас би не ходила“.

ЧАС ДОДОМУ, ЧАС

1. Час додому, час,
Час і пора! (2)
Буде мене мати бити,
Та нікому боронити,—
Час додому, час, час, час, час,
Час додому, час!
2. Додому іду,
Як риба пливу, (2)
А за мною, молодою,
Сім кіп хлопців чередою
В цимбалоньки тнуть, тнуть, тнуть, тнуть,
В цимбалоньки тнуть.
3. Комарі гудуть,
Спати не дають, (2)
Ой, уткну я голівоньку
У ячмінну соломоньку,
Нехай ніжки тнуть, тнуть, тнуть, тнуть,
Нехай ніжки тнуть.

ОЙ, ХОДИЛА ДІВЧИНА БЕРІЖКОМ

1. Ой, ходила дівчина беріжком, (2)
Заганяла селезня батіжком. (2)
2. „Іди, іди, качуре, додому, (2)
Продам тебе дідові рудому!“ (2)
3. За три копи качура продала, (2)
А за копу дударика найняла. (2)
4. „Заграй мені, дударіку, на дуду, (2)
Нехай же я своє горе забуду! (2)
5. Коли б тобі горенько да печаль, (2)
То б ти вийшов на вулицю та й кричав. (2)
6. А то ж тобі горенька немає, (2)
Ой, хто ж тобі ці кучері звиває?“ (2)
7. „Була в мені дівчина — Уляна, (2)
Вона ж мені ці кучері звивала! (2)
8. Була в мене дівчина — Орися, (2)
Тоді в мене ці кучері вилися! (2)
9. Була в мене дівчина — Варвара, (2)
Вона в мене ці кучері порвала!“ (2)

ОЙ, ПОЇХАВ ЗА СНОПАМИ

1. Ой, поїхав за снопами, за снопами,
Сидить дівка під копами, під копами.
2. Я на неї задивився, задивився,—
Полудрабок уломився, уломився.
3. Ой, не жаль би мені воза, мені воза,
Коли б дівка була гожа, була гожа!
4. А то руда та погана, та погана,
Та й та воза поламала, поламала!
5. „Хоч я й руда та погана, та погана,
Так у мене батько багач, батько багач!“
6. Сірі воли на оборі, на оборі,
А на шиї в мене дукач, в мене дукач!“
7. „Нехай тебе чорти знають, чорти знають,
Із твоїми багачами, багачами!“
8. Воли твої поздыхають, поздыхають,
Ти ж погана й з дукачами, з дукачами!“

ОЙ, ЛОПНУВ ОБРУЧ КОЛО БАРИЛА

1. Ой, лопнув обруч коло барила,
Дівчина козака та й одурила.

Приспів:

Ой, думалося,
Передумалося,
Одур голову бере,
Що далеко він живе.

2. Ой, чия ж це хата незаметена,
Ой, чия ж це дівчина незаплетена?

Приспів...

3. Ой, чия ж це хата незарублена,
Ой, чия ж це дівчина незаручена?

Приспів...

4. Ой, лопнув обруч біля діжечки,
Дівчата мої сиріжечки!

Приспів...

5. Ой, лопнув обруч біля мазниці,
Дівчина козака вдарила по ниці.

Приспів...

СКИНУ КУЖЕЛЬ НА ПОЛИЦЮ

1. Скину кужель на полицю, } 2
Сама піду на вулицю — }
Нехай миші кужель трублять, } 2
Нехай мене хлопці люблять! } 2
2. На городі сіно гребла, } 2
Черевички погубила, }
Черевички погубила, } 2
Собі хлопців наманила. } 2
3. На вулиці скрипка грає, } 2
{ Мене мати не пускає, }
{ Не пускає мене мати } 2
{ На вулицю погуляти. } 2
4. Я нікого не любила, } 2
Тільки Петра та Данила, }
Грицька, Стецька та Степана, } 2
Вийду заміж за Івана! }
5. Полюбила гультя, } 2
Гірка доля моя: }
Я думала — кучерявий, } 2
В його й чуба нема! }

ДІВКА В СІНЯХ СТОЯЛА

1. Дівка в сінях стояла,
На козака моргала:
„Ти, козаче, ходи,
Мене вірно люби,
Серце моє,
Серце моє!“
2. „Як до тебе ходити,
Тебе вірно любити?
В тебе батько лихий,
В тебе батько лихий,
Серце моє,
Серце моє!“
3. „Батька дома немає,
У шиночку гуляє,
А ти, серце, ходи,
Мене вірно люби,
Серце моє,
Серце моє!“
4. „Як до тебе ходити,
Тебе вірно любити?
В тебе мати лиха,
В тебе мати лиха,
Серце моє,
Серце моє!“
5. „Матері дома немає,
На хрестинах гуляє,
А ти, серце, ходи,
Мене вірно люби,
Серце моє,
Серце моє!“

6. „Як до тебе ходити,
Тебе вірно любити?
В тебе собаки лихі,
В тебе собаки лихі,
Серце моє,
Серце моє!“
7. „Я собакам угожу,
Я їм хліба положу,
А ти, серце, ходи,
Мене вірно люби,
Серце моє,
Серце моє!“
8. „Як до тебе ходити,
Тебе вірно любити?
В тебе кішки лихі,
В тебе кішки лихі,
Серце моє,
Серце моє!“
9. „Я ж і кішкам угожу,
Шматок сала підложу,
А ти, серце, ходи,
Мене вірно люби,
Серце моє,
Серце моє!“
10. „Як до тебе ходити,
Тебе вірно любити?
В тебе миші лихі,
В тебе миші лихі,
Серце моє,
Серце моє!“
11. „Коли ж мишей боїшся,
На воротах повісся,
Ізгинь, пропади,
А до мене не ходи,
Цур тобі пек!
Цур тобі пек!“

У СУСІДА ХАТА БІЛА

1. У сусіда хата біла,
У сусіда жінка мила,—
А у мене ні хатинки,
Нема щастя, нема жінки. } 2
2. Є у мене сусідонька—
Люба, мила дівчинонька,
Та не знаю, що робить,
Бо й боюсь туди ходить. } 2
3. Сідлай, хлопче, вороного,
А собі бери другого,
То поїдем погуляєм,
У сусіда побуваем. } 2
4. „Будь здорова, сусідонька,
Люба, мила дівчинонька,
Ой, яка ж ти гарнесенька,
Як сніжечок білесенька!“ } 2
5. „Годі, годі жартувати,
Ось іде і стара мати!“
„Ой, здорова будь, матусю,
Я приїхав по Ганнусю. } 2
6. Ой, здорова будь, матусю,
Я приїхав по Ганнусю,
Хочу бути тобі ріднею,
Ти будь ненькою моєю!“ } 2

ДОЩИК, ДОЩИК

1. Дощик, дощик
Крапає дрібненько ...
Я ж думала, я ж думала — } 2
Запорожець, ненько.
2. Коли б знала, коли б знала,
Відкіль виглядати,
То б найняла, заставила } 2
Стежку промітати.
3. Аж він іде, аж він іде,
Ступає дрібненько,—
То ж то милий, то ж то любий, } 2
Дивіться, ненько!
4. Дощик, дощик,
Аж із стріхи капотить,—
Розсердився мій миленький, } 2
Аж ногами тупотить.
5. Розсердився, розгнівався
Мій милий на мене,
А як гляне—серце в'яне } 2
І в його, і в мене.

ДОБРИВЕЧІР, ДІВЧИНО

1. — Добривечір, дівчино, куди йдеш? (2)
Скажи мені правдоньку, де живеш! (2)
2. — Чи то ж би я розуму не мала, (2)
Щоб я тобі правдоньку сказала? (2)
3. — Добривечір, дівчино, чия ти? (2)
Чи вийдеш ти на вулицю гуляти? (2)
4. — Не питайся, козаченьку, чия я, (2)
Як вийдеш ти на вулицю, вийду й я. (2)
5. — Дівчино, серденько, куди йдеш? (2)
Скажи мені правдоньку, де живеш! (2)
6. — Отам моя хатонька край води (2)
З високого дерева, з лободи. (2)
7. — Я ж до хати сінечки приплету (2)
З високого дерева, з черету. (2)
8. — Тепер же я догадався, чия ти! (2)
Пусти ж мене, серденько, до хати! (2)
9. — Шкода теє, голубе, затівать, (2)
Бо ти будеш ніченьку ночувать. (2)
10. — Та я ж тебе, серденько, не звезду, (2)
Пожартую трішечки та й піду. (2)
11. Жартувала дівчина до зорі, (2)
Поки стало виднесенько надворі. (2)
12. — Ой, устай, козаченьку, та тікай, (2)
Та на мене славоньки не йускай! (2)

ТА Й ОРАВ МУЖИК

1. Та й орав мужик край дороги, (2)
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Край дороги!
2. Та воли в його круторогі, (2)
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Круторогі!
3. А погоничі чорноброві, (2)
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Чорноброві!
4. Та поклав торбу при дорозі, (2)
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
При дорозі!
5. Та ішли дівки хустки прати, (2)
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Хустки прати!
6. Та вони в його торбу вкрали, (2)
Гей цоб! Цабе, рябий, тпру!
Торбу вкрали!
7. Не порожню ж бо, з пирогами, (2)
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
З пирогами!
8. Та не з простими пирогами, (2)
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Пирогами!
9. Та начинені горобцями, (2)
Гей, цоб! Цабе, рябий, тпру!
Горобцями!

ОЙ, ЗА ГАЄМ, ГАЄМ

1. Ой, за гаєм, гаєм,
Гаєм зелененьким,
Там орала дівчинонька } 2
Воликом чорненьким. } 2
2. Орала, орала,
Не вміла гукати,
Та й найняла козаченька } 2
На скрипочку грати. } 2
3. Козаченько грає,
Бровами моргає.
Вража його мати знає, } 2
На що він моргає. } 2
4. Чи на мої воли,
А чи на корови,
Чи на моє біле личко, } 2
Чи на чорні брови? } 2
5. Воли та корови
Усі поздыхають,
Біле личко, чорні брови } 2
Повік не злиняють. } 2

КУМ З КУМОЮ ЗАЛИЦЯВСЯ

1. Кум з кумою залицявся,
Посіять конопельки обіцявся,
І сів - присівав,
Присіваючи казав:
„Ти, кума, ти, душа,
Кругом кума хороша!
Кумко моя, голубко моя,
Хто б тобі посівав
Так, якби не я?“
2. Кум з кумою залицявся,
Вибрать конопельки обіцявся.
І брав - вибирав,
Вибираючи казав:
„Ти, кума, ти душа,
Кругом кума хороша!
Кумко моя, голубко моя,
Хто б тобі вибрав
Так, якби не я?“
3. Кум з кумою залицявся,
Змолотить конопельки обіцявся.
Молотив - молотив,
І молотячи казав:
„Ти, кума, ти, душа,
Кругом кума хороша!
Кумко моя, голубко моя,
Хто б тобі змолотив
Так, якби не я?“

4. Кум з кумою залицявся,
Вимочить конопельки обіцявся,
І мочив - примочав,
Примочаючи казав:
„Ти, кума, ти, душа,
Кругом кума хороша!
Кумко моя, голубко моя,
Хто б тобі вимочив
Так, якби не я?“
5. Кум з кумою залицявся,
Витіпать конопельки обіцявся,
І тіпав - витіпав,
Витіпаючи казав:
„Ти, кума, ти, душа,
Кругом кума хороша!
Кумко моя, голубко моя,
Хто б тобі витіпав
Так, якби не я?“
6. Кум з кумою залицявся,
Випрясти конопельки обіцявся,
І пряв - випрядав,
Випрядаючи казав:
„Ти, кума, ти, душа,
Кругом кума хороша!
Кумко моя, голубко моя,
Хто б тобі випряв
Так, якби не я?“
7. Кум з кумою залицявся,
Виткать полотенце обіцявся,
І ткав - витикав,
Витикаючи казав:
„Ти, кума, ти, душа,
Кругом кума хороша!
Кумко моя, голубко моя,
Хто б тобі виткав
Так, якби не я?“

ОД КИЄВА ДО ЛУБЕНЬ

1. Од Києва до Лубень
Насіяла конопель!

Приспів:

Дам лиха закаблукам,
Закаблукам лиха дам,
Достанеться й передам!

2. Од Києва до Хорола
Черевички попорола!

Приспів...

3. Од Києва до Прилуки
Та побила закаблуки!

Приспів...

4. А вже ж тії закаблуки
Набралися лиха - муки!

Приспів...

5. А мій батько чоботар,
Черевички полатав!

Приспів...

6. Посилає мене мати
На музики гуляти!

Приспів...

7. На музики збираюся,
В черевички вбуваюся!

Приспів...

8. На музиках гуляла,
Черевички порвала!

Приспів...

ВИЙШЛИ В ПОЛЕ КОСАРИ

1. Вийшли в поле косарі
Косить ранком на зорі...

Приспів:

Гей, нуте, косарі,
Бо нерано почали,
Хоч нерано почали,
Так багато утяли!

2. До обіда покосили,
Гострі коси потупили...

Приспів...

3. По обіді спочивали,
Гострі коси поклепали...

Приспів...

4. Увечері холодком
Йшли додому всі рядком...

Приспів...

5. А в стоги як пометаєм,
То добряче погуляєм!

Приспів...

**ПІСНІ
ЛІТЕРАТУРНОГО ПОХОДЖЕННЯ**

РЕВЕ ТА СТОГНЕ ДНІПР ШИРОКИЙІ

1. Реве та стогне Дніпр широкий,
Сердитий вітер завива,
Додолу верби гне високі, } 2
Горами хвилю підійма. }
2. І блідий місяць на ту пору
Із хмари де-де виглядав,
Неначе човен в синім морі } 2
То виринав, то потопав. }
3. Ще треті півні не співали,
Ніхто ніде не гомонів,
Сичі в гаю перекликались, } 2
Та ясен раз-у-раз скрипів. }

(З поеми „Причинна“ Т. Г. Шевченка)

ТАКА ЇЇ ДОЛЯ

1. Така її доля... О, боже мій милий,
За що ти караєш її молоду?
За те, що так щиро вона полюбила
Козацькії очі?.. Прости сироту!
2. Кого ж їй любити? Ні батька, ні неньки;
Одна, як та пташка в далекім краю!
Пошли ж ти їй долю— вона молоденька,—
Бо люди чужії її засміють.
3. Чи винна голубка, що голуба любить?
Чи винен той голуб, що сокіл убив?
Сумує, воркує, білим світом нудить,
Літає, шукає, дума — заблудив.

(З поеми „Причинна“ Т. Г. Шевченка)

ЯКБИ МЕНІ ЧЕРЕВИКИ

1. Якби мені черевики,
То пішла б я на музики,—
Горенько моє! (2)
Черевиків немає!
А музика грає, грає,
Жалю завдає! (2)
2. Ой, піду я боса полем,
Пошукаю свою долю,—
Доленько моя! (2)
Глянь на мене, чорнобриву,
Моя доле неправдива,—
Безталанна я! (2)
3. Дівчаточка на музиках
У червоних черевиках —
Я світом нужу... (2)
Без розкоші, без любові
Зношу свої чорні брови —
У наймах зношу!.. (2)

(З творів Т. Г. Шевченка)

НАВГОРОДІ КОЛО БРОДУ

1. Навгороді коло броду
Барвінок не сходить;
Чомусь дівчина до броду
По воду не ходить.
2. Навгороді коло тину
Сохне на тичині
Хміль зелений; не виходить
Дівчина з хатини.
3. Навгороді коло броду
Верба похилилась;
Зажурилась чорнобрива,
Тяжко зажурилась.
4. Плаче, плаче та ридає,
Як рибонька б'ється...
А над нею, молодою,
Поганець сміється.

(З творів Т. Г. Шевченка)

ТЕЧЕ ВОДА В СИНЄ МОРЕ

1. Тече вода в синє море,
Та не витікає;
Шука козак свою долю,
А долі немає.
2. Пішов козак світ - за - очі —
Грає синє море,
Грає серце козацькеє,
А думка говорить :
3. „Куди ти йдеш, не спитавшись?
На кого покинув
Батька, неньку старенькую,
Молоду дівчину?
4. На чужині не ті люди,
Тяжко з ними жити!
Ні з ким буде поплакати,
Ні поговорити“.
5. Сидить козак на тім боці,
Грає синє море,
Думав, доля зустрінеться —
Спіткалося горе!
6. А журавлі летять собі
На той бік ключами.
Плаче козак — шляхи биті
Заросли тернами ...

(Вірш Т. Г. Шевченка „Думка“)

НАЩО МЕНІ ЧОРНІ БРОВИ

1. Нащо мені чорні брови,
Нащо карі очі,
Нащо літа молодії, } 2
Веселі, дівочі?
2. Літа мої молодії
Марно пропадають,
Очі плачуть, чорні брови } 2
Од вітру линияють.
3. Серце в'яне, нудить світом,
Як пташка без волі.
Нащо ж мені краса моя, } 2
Коли нема долі?
4. Тяжко мені сиротою
На сім світі жити:
Свої люди — як чужії, } 2
Ні з ким говорити;
5. Нема кому розпитати,
Чого плачуть очі;
Нема кому розказати, } 2
Чого серце хоче.
6. Чого серце, як голубка,
День і ніч воркує, —
Ніхто його не питає, } 2
Не знає, не чує.
7. Чужі люди не спитають —
Та й нащо питати?
Нехай плаче сиротина, } 2
Нехай літа тратить!

8. Плач же, серце, плачте, очі,
Поки не заснули,
Голосніше, жалібніше, } 2
Щоб вітри почули, }
9. Щоб понесли буйнесенькі
За синєє море —
Чорнявому, зрадливому } 2
На лютеє горе! }

(З творів Т. Г. Шевченка)

ОЙ ОДНА Я, ОДНА

1. Ой одна я, одна,
Як билиночка в полі,
Та не дав мені бог
Ані щастя, ні долі.
2. Тільки дав мені бог
Красу, карії очі,
Та й ті виплакала
В самотині дівочій.
3. Ані братика я,
Ні сестрички не знала,
Між чужими зросла,
Уже й в'янути стала...
4. Де ж дружина моя?
Де ви, добрії люди?
Їх нема... Я сама,
А дружини — й не буде!

(З творів Т. Г. Шевченка)

ПОВІЙ, ВІТРЕ, НА ВКРАЇНУ

1. Повій, вітре, на Україну,
Де покинув я дівчину,
Де покинув карі очі,
Повій, вітре, опівночі!
2. Між горами там долина,
В тій долині єсть хатина,
В тій хатині дівчинонька,
Дівчинонька - голубонька.
3. Повій, вітре, до східсонця,
До східсонця край віконця:
Край віконця постіль біла,
Постіль біла, дівка мила.
4. Повій, вітре, тишком - нишком
Над рум'яним, білим личком,
Над тим личком нахилися,
Чи спить мила, подивися!
5. Чи спить мила, чи збудилась,
Спитай її, з ким любилась,
З ким любилась і кохалась,
І любити присягалась?
6. Як заб'ється в ній серденько,
Як зітхне вона тяженько,
Як заплачуть карі очі, —
Вертай, вітре, опівночі!
7. А як мене позабула
І другого пригорнула,
То розвійся край долини,
Не вертайся з України...

8. Вітер віє, вітер віє ...
Серце в'яне, серце мліє
Вітер віє, не вертає,
Серце з жалю замирає.

(З творів С. Руданського)

СТОЇТЬ ГОРА ВИСОКАЯ

1. Стоїть гора високая,
Попід горою гай...
Зелений гай, густесенький,
Неначе справді рай!
2. Під гаєм в'ється річенька,
Як скло, вода блищить,
Долиною зеленою
Кудись вона біжить.
3. Край берега у затишку
Прив'язані човни,
А три верби схилилися,
Мов журиються вони,
4. Що пройде красне літечко,
Повіють холода,
Осиплеться їх листячко
І понесе вода.
5. Журюся й я над річкою...
Біжить вона, шумить,
А в мене бідне серденько
І мліє і болить.
6. Ой, річенько, голубонько!
Як хвилечки твої,
Пробігли дні щасливі
І радощі мої!
7. До тебе, люба річенько,
Ще вернеться весна;
А молодість не вернеться,
Не вернеться вона!..

8. Стоїть гора високая,
Зелений гай шумить;
Пташки співають голосно,
І річенька блищить.
9. Як хороше, як весело
На білім світі жить!..
Чого ж у мене серденько
І мліє і болить?
10. Болить воно та журиться,
Що вернеться весна,
А молодість... не вернеться,
Не вернеться вона!

(З творів Л. Глібова)

ЗАКУВАЛА ТА СИВА ЗОЗУЛЯ

Закувала та сива зозуля
Вранці - рано на зорі;
Ой, заплакали хлопці - молодці,
Гей, гей, та на чужині в неволі, в тюрмі...
Вони плакали, гірко ридали,
Свою долю викликали:
„Ой, повій, повій, та буйнесенький вітре,
Та й понад морем;
Та й винеси нас із кайданів з неволі
В чистее поле;
Та й понеси на Україну,
Гей, гей, нас на Україну...
А на Україні — там сонечко сяє,
Козацтво гуляє, гуляє і нас виглядає, нас виглядає“.
По синьому морю
Байдаки під вітром гуляють,
Братів щоб визволяти,
Запорожці чимдуж послішають.
Гей, як зачули турецькїї султани,
Та й ізвеліли кувати ще гірше кайдани...
Султани турецькї, султани звеліли
Кувати кайдани, кайдани кувати,
Звеліли ще гірше кувати кайдани!

(З творів Ніщинського)

ОЙ, ТИ, ДІВЧИНО ЗАРУЧЕНАЯ

1. „Ой, ти, дівчино зарученая,
Чого ж ти ходиш засмученая?“
„Ой, хожу, хожу засмученая —
Що не за тебе зарученая!“
2. „Ой, ти, дівчино, словами блудиш!
Сама не знаєш, кого ти любиш!“
„Ой, знаю, знаю, кого кохаю,
Тільки не знаю, з ким жити маю!“
3. Ой, знаю, знаю, із ким кохаюсь,
Тільки не знаю, з ким ізвінчаюсь.
Вийду на поле, гляну на море,
Сама я бачу, що мені горе.
4. Сама я бачу, чого я плачу:
Свого милого в вічі не бачу.
Буду стояти на тім камені,
Поки не прийде милий до мене.
5. Буду терпіти велику муку,
Поки не скаже: дай, серце, руку!
Вийду на поле на ту мураву,
Де я з миленьким мала забаву.
6. З ріжного цвіту вінки заплітала.
Біленьким личеньком всіх чарувала.
Ти присягався передо мною
Буть моїм мужем, а я жоною.
7. Не щира була присяга твоя,
Тепер не мій ти, а я не твоя.
Буду казати світу цілому,
Щоб він не вірив ніде й нікому.

8. Бо я самая тее зазнала,
Коли невірною вірно кохала.
Кого любила, той за дверима,
Кого не знала, мужем назвала!“
9. „Ой, ти, дівчино чарівниченко,
Причарувала мое серденько!“
„Якби ж ти так знав з сіней до хати,
Як я умію всіх чарувати.“
10. У мене чароньки — чорні брівоньки,
Моя принада — сама молода.
У мене чароньки завжди готові —
Білее личенько і чорні брови!“

ВІЮТЬ ВІТРИ, ВІЮТЬ БУЙНІ

1. Віють вітри, віють буйні,
Аж дерева гнуться...
Ой, як болить моє серце, }
А сльози не ллються! } 2
2. Трачу літа в лютім горі
І кінця не бачу,
Тільки тоді і полегша, }
Як нишком поплачу. } 2
3. Не допоможуть сльози горю,
Серцю легше буде;
Хто щасливим був часочок, }
Повік не забуде. } 2
4. Єсть же люди, що і моїй
Завидують долі:
Чи щаслива ж та билина, }
Що росте у полі?.. } 2
5. Що на полі, на пісочку,
Без роси, на сонці...
Тяжко жити без милого }
І в своїй сторонці! } 2
6. Де ти, милий, чорнобривий?
Де ти? Озовися!
Як я, бідна, тут горюю, }
Прийди, подивися! } 2
7. Полетіла б я до тебе,
Та крилець не маю,
Щоб побачив, як безтебе }
З горя висихаю. } 2

8. До кого ж я пригорнуся,
І хто приголубить,
Коли тепер нема того, } 2
Який мене любить?.. } 2

(З оп. „Наталка-Полтавка“)

ДЕ ТИ БРОДИШ, МОЯ ДОЛЕ

1. Де ти бродиш, моя доле?
Не докличусь я тебе!
Досі б можна дике поле
Пригорнути до себе.
Все питаю, все шукаю,
Аж серденько ізв'ялив...
Все питаю, все шукаю,
Аж серденько ізв'ялив.
2. Чи на морі між купцями
Лічиш з краму бариші,
Чи в хоромах з панянками
Ти регочешся вночі?
Чи при місяці, без сонця ---
Чешеш кучері дівкам?
Чи на небі із віконця
Сучиш дулі біднякам?
3. Чи край моря на долині
Диким маком ти цвітеш,
Чи у лузі на калині
Ти зозулею куєш?
Ой, змилуйся, моя нене,
Та край мене хоч присядь!
Хоч постій ти біля мене,
То й тому я буду рад!

(3 оп. „Вій“)

ОЙ, Я НЕЩАСНИЙ

1. Ой, я нещасний,
Що ж маю діяти?
Полюбив дівчину,
Та й не можу взяти!
Тим не можу взяти,
Що зарученая!
Доле ж моя, доле,
Доле нещасная!
2. Просив же я її,
Щоб мене любила,
Щоб вона другого
Зовсім розлюбила.
А вона не хоче,
Бо я небагатий,
Ох, я ж нещасний,
Що ж маю діяти?
3. Вже місяць ясний
Світить над водою,
А я нещасний
Живу сиротою;
Живу, заливаюсь
Гіркими сльозами,
Ох, літа мої,
Пропає же я з вами.

КОЛИ РОЗЛУЧАЮТЬСЯ ДВОЄ

1. Коли розлучаються двоє,
За руки беруться вони,
І плачуть, і тяжко зітхають,
Без ліку зітхають сумні.
2. З тобою ми вдвох не зітхали,
Ніколи не плакали ми,
Той сум, оті тяжкі зітхання
Прийшли до нас згодом сами!

(З творів Г. Гейне)

**ЗРАЗКИ ПОЖОВТНЕВОЇ
НАРОДНОЇ ПІСНІ**

ОЙ, ЧОГО Ж ВИ ПОЖУРИЛИСЬ

1. Ой, чого ж ви пожурились,
Степи України?
Пожурились, засмутились,
Бо нас пани вкрили!
2. Від Кубані до Києва,
З півдня до Полтави
Наклали гніт, гнітять в неволі
Нас ворожі лави.
3. Повставайте та звільняйтесь
Від панства, кріпацтва,
Дожидає нас, врятує
Червоне козацтво.
4. Ой, пробчули козаченьки
Тугу степовую:
Веди, батьку Приймаченку,
Ми степ урятуєм!
5. Прослалася доріженька
З півночі до Криму;
Змели панство в Чорне море,
Сами степи вкрили.
6. Зеленіють степи вільні,
Бідняки там сіють,
А матері синів своїх
З славою зустріли.

(Записав А. М. Лиходій)

РЕВЕ БУРЯ, РЕВЕ СИЛА

1. Реве буря, реве сила,
Реве, лист ламає.
Йде Будьонний з червонцями,
По степу гуляє.
2. Сам Будьонний на конику,
А за ним червонці,
Розсипались по степу
Козаки - молодці.
3. Ой, збирались козаченьки,
Та й почули вісті:
Йде Врангель на Україну,
Щоб за царя сісти.
4. Гей, не дїждеш, сатано,
Не дїждеш, падлюко, —
Наш Будьонний з червонцями,
Всіх вас перестука!
5. Лине гомін, лине гомін,
По степу німому,
Верталися партизани
Бадьорі додому.

(Записав А. М. Лиходій)

НАСТУПАВ МАХНО НА ГОРОД

(Партизанська)

1. Наступав Махно на город,
Потерпів невдачі,
Наші хлопці - партизани
Єсть бойці завзяті.

Приспів:

Ой, яблучко,
Половиночка,
Був в нас батько Онипко,
Як картиночка.

2. Керівник Онипко - батько
Смілий і завзятий,
Кричить: „Хлопці - партизани,
Бить Махна проклятого!

Приспів...

3. Куркулям кровопійцям
Не дамо пощади, —
Будем бити і різати,
З корнем корчувати!“

Приспів...

4. Минув місяць, минув другий,
Як ми зупинились,
Своїм маленьким загоном
Дружно з Махном бились.

Приспів...

5. Не боялись ми тих молній,
Що кругом нас сiali,
Ми всі рештки бандитській
З корнем висікали.

Приспів...

6. Утеряли ми Оника,
Що вмів керувати.
Що не дав нас ні одного
Врагу на розтрату.

Приспів...

7. Товариш Іван Петрович,
Защо погибаєш,
Нащо нас, молодих сиріт,
Рано залишаєш?

Приспів...

(Записав А. М. Лиходій)

ОЙ, В 1920 РОЦІ

1. Ой, в тисяча дев'ятсот
Двадцятому році
У Дзюнькові славнім місті
На кожному кроці
Скрізь засіло польське військо
В хатах невеселих,
По городах, по левадах,
По ланах зелених.
2. З Обозівки через Дзюньків¹
Простяглись окопи,
На вулицях барикади, —
Нема більше ходу
Ні пішому, ні кінному,
Люди повтікали,
Поховались сіромахи,
Ждуть на себе карі.
3. Із містечка Борщагівки²
Наступає хмара...
Стрепенулися поляки,
До лісу втікали.
„Прентко, пані, сам Будьонний,
А з ним і Затонський,
Ведуть на нас першу кінну —
Знімайсь лагер польський!“
4. Ось уже й Червоне військо
Люди зустрічають,
На майдані коло церкви
Народу збирають.

¹ Обозівка — село, з'єднується з Дзюньковим.

² Борщагівка — містечко, в семи кілометрах від Дзюнькова.

ОЙ, МАРУСЮ, МАРУСЮ

1. „Ой, Марусю, Марусю,
Скажи, серце, правду,
Чия шапка на столі?“
2. „Тут гетьманці гуляли,
Та й шапочку забули, —
Ти на мене не гнівись!“
3. „Ой, Марусю, Марусю,
Скажи, серце, правду,
Чия шабля на стіні?“
4. „Денікінці гуляли
Та шабельку пропили, —
Ти на неї роздивись!“
5. „Ой, Марусю, Марусю,
Скажи, серце, правду,
Чий то коник на стані?“
6. „Тут махновці гуляли,
Коня в карти програли, —
Геть іди, серце, не барись!“
7. „Ой, Марусю, Марусю,
Скажи, серце, правду,
Ой, хто ж в подушках лежить?“
8. „Простий старець, убогий,
Він безрукий, безногий, —
Ти на його роздивись!“
9. Через хату рачки ліз,
Через сіни котився,
На коника схопився.

10. „Ой, спасибі, Марусю,
Та й за твою правду,
Прощай, серце, не гнівись!“
11. „Ой, негарно, Марусю,
Правди не сказала,
Комунара ховала!“
12. Й Марусина голова
Полетіла, мов трава,
Од бандитського ножа!

(Записав Верховинець)

ОЙ, ЩО В СВІТІ ЗАКРУТИЛОСЯ

1. Ой, що в світі закрутилося?
З Петлюрою війна приключилася!
2. Ой, що наш Будьонний, як сокіл, гуляє.
А Петлюра — вража шкура плаче, ще й ридає.
3. А Петлюра — вража шкура плаче, ще й ридає,
Ой, що його військо швидко помирає.

ЧОРНЯВАЯ ДІВЧИНОЧКА

1. Чорнявая дівчиночка —
Хата коло мосту,
Отож її полюбив
Голова колгоспу.
2. Ой, він її полюбив,
Та й до неї ходить,
Черевички їй купив,
Ще й до клубу водить.
3. Отож гарна дівчинонька,
Нема й як сказати,
Знав наш добре голова,
Що треба кохати!

У ХАРКОВІ ДОЩ ІДЕ

1. У Харкові дощ іде,
А в Полтаві слизько...
Бережися, Махно - дурень,
Партизани близько!
2. А Будьонний на коні,
Будьонівці в кареті,
А махновці - дураки
Лазять в очереті.

(Записав А. М. Лиходій)

ВИШНІ - ЧЕРЕШНІ РОЗВИВАЮТЬСЯ

1. Вишні - черешні
Розвиваються...
А Будьонний в степ
Посувається.
2. Вишні - черешні
Цвітом вкрилися...
Ми в боях тоді
З паном стрілися.
3. Копита гудуть
Та по поленьку,
Нас веде Семен
Та на воленьку.
4. Хай не лізуть до нас
Пани ситії, —
Бив Будьонний їх,
І ще битиме.

КОЛГОСПНІ ЧАСТУШКИ

1. Нам відома панська ласка :
М'яко стелять, твердо спать.
Ми родились не для того,
Щоб в неволі пропадать.
2. Не одурять нас багаті,
Бачим ворога здаля,
Поквитались ми з панами,
Ліквідуєм куркуля.
3. Не сичи, куркулю,
Не поможеться!
Тобі згинути прийдеться,
Колгосп множиться!
4. Нумо ж, хлопці, в колектив
Будемо єднатись,
Та не дамо куркулеві
Із нас посміятись.
5. Ой, літає чорний ворон
Попід небесами ...
Не будете панувати,
Куркулі, над нами!
6. Є багато у нас друзів,
Але є і вороги,
А що ворог найлютіший —
Це колгоспні шкідники.
7. Скрізь брехнею та мотнею
І задком, і передком
Лізе ворог до колгоспу —
Не спецом — рахівником.

8. Завтра свято в нас, вся маса
Колгоспівська рада,
Бо з фабрики в колектив
Прибула бригада.
9. Гей, поглянь, який міцний
Колектив заклали:
На куркулівських ланах
Межі розорали!
10. Ми засів зробили вчасно,
Ще одну зорем ріллю.
Знишим ворога, як клас,
Ненависну куркульню!
11. Як не випить комареві
Глибокої річки,
Так не зірвать ворогам
Нашу п'ятирічку!
12. П'ятирічка за чотири —
Ось яке в нас гасло.
Скоро, скоро в нас по хатах
Буде світло й ясно.
13. Ой, як цьому колективу
Радо не радіти,
Скоро, скоро його ниви
Будуть зеленіти.
14. Комсомол, комсомол,
Сорочка атласна...
Я з тобою, комсомол,
Помирать согласна!
15. Ой, із гори їде авто,
Нічку сяйвом протина,
До нас їдуть з райпарткому,
Везуть стрічки до кіна.
16. Ой, там, ой, там стука бубон,
Скрипка витинає...
То колгосп наш ударницям
Весілля сиравляє.

МАСОВІ РЕВОЛЮЦІЙНІ ПІСНІ

МОЛОДА ГВАРДІЯ

1. Туди, де сонце сходить,
Рушаймо на борню!
Загине, хто нам шкодить,
Від зброї та вогню!
Сміліш, вперед! Одкинємо страх,
І вище наш юнацький стяг,
Бо молода ми гвардія } 2
Робочих та селян. } 2
2. Сами ж ми відчували
Тяжкий без волі труд.
Дитинства ми не знали
В тенетах рабських пут!
У темряві держали нас,
Були ми сковані весь час,
Це молода та гвардія } 2
Робочих та селян. } 2
3. І ми вмивались потом
Коло станків своїх,
А наслідок роботи —
Багатство для других...
Дала нам праця твердий гарт,
До бою станем в авангард,
Бо молода ми гвардія } 2
Робочих та селян. } 2
4. Під нашими стягами,
Когорта молода,

Будуй укупі з нами
Республіку труда!
Щоб праця світ перемогла
І всіх в одній сім'ї злила ---
На бій, юнацька гвардіє }
Робочих та селян! } 2

ВІЧНИЙ РЕВОЛЮЦІОНЕР

1. Вічний революціонер —
Дух, що тіло рве до бою,
Рве за поступ, щастя й волю —
Він живе, він ще не вмер!
Ні попівській тортурі,
Ні тюремні царські мури,
Ані війська муштровані,
Ні гармати лаштовані,
Ні шпійонське ремесло
В гроб його ще не звело.
2. Він не вмер, він ще живе!
Хоч від тисяч літ родився,
Та аж вчора розповився
І о власній силі йде.
І простується - міцніє,
І спішить туди, де дніє;
Словом сильним, мов трубою,
Міліони зве з собою.
Міліони радо йдуть,
Бо се голос духа чуть.
3. Голос духа чути скрізь —
По курних хатах мужицьких,
По верстатах ремесницьких,
По місцях недолі й сліз.
І де тільки він роздасться,
Щезнуть сльози, сум, нещастя;
Сила родиться й завзяття.

Не ридать, а добувати
Хоч синам, як не собі,
Кращу долю в боротьбі!
4. Вічний революціонер —
Дух, наука, думка, воля —
Не уступить пільмі поля...
Не дасть спутатись тепер.
Розвалилась зла руїна,
Покотилася лавина...
І де в світі тая сила,
Щоб в бігу її спинила,
Щоб згасила, мов огонь,
Розвидняючийся день?!

ЖАЛІБНИЙ МАРШ

1. В тяжкій боротьбі ви навік полягли,
З любові до свого народу,
За нього ви все віддали, що змогли,—
І честь, і життя, і свободу.
Вас кидали в тюрми, за ґрати, на дно,
І вирок свій лютий над вами
Кати-вороги проказали давно:
Ви йшли, гремлячи кайданами.
2. А деспот розпалює шал, у вині
Тривогу свою заливає.
Та грізні слова на дворцевій стіні
Вогненна рука проставляє.
Пробив уже час, і прокинувся народ,
Здобув собі волю славетну.
Прощайте ж, братове, ви чесно пройшли
Дорогу відважну й шляхетну.

НЕ ЗНІС ТИ ВАЖКОЇ НЕВОЛІ

(Одна з улюблених підпільних пісень В. І. Лєніна)

1. Не зніс ти важкої неволі,
Ти смертю геройською впав,
За діло народне велике
Життя своє чесно віддав. (2)
2. Боровся ти вперто й хоробро,
З тобою у лавах ми йшли,
А нині брати твої вірні
На цвинтар тебе понесли. (2)
3. Та ворог з тебе не глумився,
Круг тебе стояли свої,
Самі ми з журбою закрили
Невидючі очі твої. (2)
4. Не горе саме почували,
Не сльози журби ми лили,
Коли ми тебе поховали
На цвинтарі в мерзлій землі. (2)
5. Ненависть нам серце стискала,
Ми прагнули в бій полетіть,
І ворогам нашим за тебе
Клялися ми всі відплатить. (2)

КОМІНТЕРН

(Пісня німецьких робітників)

1. Заводи, повстаньте! Шеренги змикайте!
До бою ставайте, ставайте, ставайте!
Приціл перевір, будьмо мужні в бою!
Вперед, пролетарю, за справу свою! (2)
2. Брати наші в тюрмах — голодні, холодні...
Ви з нами, ви з нами, хоч ви не в колонах!
Розтрощимо вщент ми фашистську гніль
І всесвіт червоний збудуємо свій! (2)
3. На клич Комінтерну, крицеві загони,—
Під прапор радянський, під прапор червоний!
Червоного фронту загін бойовий
Стоїть непохитно на варті своїй. (2)
4. Огонь ленінізму нам шлях прокладає,
На штурм капіталу весь світ підіймає.
Два класи зустрілись в останнім бою.
Нам гасло — Всесвітній Радянський Союз! (2)
5. Заводи, повстаньте! Шеренги змикайте!
До бою ставайте, ставайте, ставайте!
Приціл перевір, будьмо мужні в бою!
Вперед, пролетарю, за справу свою! (2)

ВПЕРЕД, НАРОДЕ, ЙДИ

(Італійська революційна пісня)

1. Вперед, народе, йди у бій кривавий
В червоних лавах, в червоних лавах!
Вперед, народе, йди у бій кривавий
В червоних лавах до перемог!
Червоні лави переможуть всіх,— (3)
Нехай живе комуні і свободи стяг!
2. Вперед, народе, йди, бери гармати,
Революційно стріляй завзято!
Вперед, народе, йди, бери гармати,
Революційно стріляй завзято!
Хай революція здолає всіх,— (3)
Нехай живе комуні і свободи стяг!

ВСЕ ВИЩЕ

1. Родились ми
Створити з казки дійсність,
Перемогти
Простори й далечинь,
Нам розум дав
Сталеві руки - крила
І замість серць
Мотори нам влючив.

Приспів:

Все вище, вище і вище!
Беремо могутній розгон!
І в кожному пропелері дише
Спокійно радянський кордон!

2. Над хмари — ген,
Мій апарат сталевий!
Не знає жаху
Ленінський пілот.
І горді ми:
Міцніє флот крицевий,
Наш перший в світі
Пролетарський флот.

Приспів...

3. Наш гострий зір
Проймає кожен атом,

І кожен з нас —
Гартований пілот.
І вірте нам:
На всякий ультиматум
Готує відсіч
Наш повітрофлот!

Приспів...

ПІСНЯ ПРИАМУРСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ

1. Через доли, через гори
Йшла дивізія вперед,
Щоби з бою взять Примор'я, } 2
Білі банди вибить геть.
2. Щоби вигнать інтервентів
З рідних сіл і з верховин,
Щоб не гнули більше спини } 2
Робітник і селянин.
3. І горів їх стяг червоний,
Наче кров із свіжих ран,—
Йшли завзяті ескадрони } 2
Приамурських партизан.
4. Не зітруть тих днів славетних
Ні століття, ні літа,—
Забирали партизани } 2
На путі всі города.
5. Зостануться, наче казка,
Мов маяк у далині,
Штурмовії ночі спаські, } 2
Волочаївській дні.
6. Розгромили отаманів,—
Розметали на ввесь світ,
І на Тихім океані } 2
Завершили свій похід.

ЗАБАЙКАЛЬСЬКА

1. По всім Зайбайкаллі метелиця лине,
Вітри, снігопади метуть і ревуть.
На сопках Даурських в Манджурських
долинах } 2
Про похід червоний повік не забудь.
2. Над степом над білим гуртуються птиці.
Над хатою лине димок в небозвід.
Прощай, Забайкалля, прощайте, станиці, } 2
Бійці захистили Радянський наш Схід! | 2
3. За нами — наш край, перед нас — перемога,
За нас городи, тихі села за нас,
Від юного внука до діда старого, } 2
І нам не страшна вже ніяка війна. | 2
4. Втекли вороги за червону границю,—
Летючі сніги замітають їх слід.
Прощай, Забайкалля, прощайте, станиці, } 2
Бійці захистили Радянський наш Схід! | 2

ПАРТИЗАНСЬКА

1. Розвивайся, прапор Жовтня,
Над землею грізно май.
Виступають партизани |
За радянський рідний край. | 2
2. Виступають партизани
Проти хижих білих зграй,
За червону Україну, |
За радянський рідний край. | 2
3. Прошавай, моя дівчино,
Щирим серцем пам'ятай
За червону Україну, |
За радянський рідний край. | 2

ПІСНЯ ПРО ВОРОШИЛОВА

1. Згадаємо наші походи,
Пожежі страшні по низах,
Де бились робочії зводи,
В загонах бійців-партизан. (2)
2. Ми йшли крізь кривавії гони,
Нас вів бойовий командир
Туди, де бандитські загони
Лишили зруйнований Чир. (2)
3. Ми йшли крізь вітри і пожари,
Пробивши кільце ворогів,
А з нами наш вірний товариш
І радощі й горе ділив. (2)
4. А хуга гула, порошила,
За Доном степами неслась,
Не здав командир Ворошилов
Наш рідний шахтарський Донбас. (2)
5. В боях ми зросли та зміцніли
В окопах суворих війни —
Але лютим ворогам — білим
Царіцина не віддали. (2)
6. Ми знаєм, велика в нас сила,
Але хоч і прийде війна,
Нас в бій поведе Ворошилов —
Боєць, командир наш і брат. (2)

ПІСНЯ - РАПОРТ ТОВ. П. П. ПОСТИШЕВУ

1. Гей, ні меж, ні краю
Нашому врожаю,
Стигне - вистигає,
Гнеться, гнеться до землі.
Полям неозорим
Піонер - дозори
Вийшли вартувати
Колосистий хліб (раз, два!)

Приспів:

- Ми пісню свою
Гартували в бою,
Її несемо як прапор,
Про нашу роботу
Складаєм тобі,
Товаришу Постишев, рапорт. } 2
2. У житах високих
Зашуміли кроки.
— Хто там? То не вітер,
І не ховрашок.
Видно нам із вишки,
Як плазує нишком
Ворог ненависний,
Держачи мішок.

Приспів...

3. На ланах колгоспних
Ми були не гості,
Кожну ми зернину
В полі берегли.
Із батьками поруч
Стали їм на поміч,
У боях жорстоких
Кріпли і росли.

Приспів...

4. І прямуєм ось ми
У заможну осінь.
— Здрастуй, люба школо,
Двері відчиняй!
Сядемо за книжку,
І науки вишку
Будем штурмувати
Впертим навчанням...

Приспів...

КІННОТА БУДЬОННОГО

1. Спекою південною нас сонце не бере,
Армія Будьонного бадьоро йде вперед.
Армія Будьонного
бадьоро йде вперед, } 2
Бадьоро йде вперед.
2. Не синки багаті ми, не з панської сім'ї —
Шаблями й гарматами зміцнили нас бої.
Шаблями й гарматами
зміцнили нас бої, } 2
Зміцнили нас бої.
3. Заробили славу нам не прашури-батьки:
Йшли міцними лавами на ворога полки.
Йшли міцними лавами
на ворога полки, } 2
На ворога полки.
4. Ворогам моторошно, як гору ми берем,
Разом ми на борошно кінноту їх зітрем.
Разом ми на борошно
кінноту їх зітрем, } 2
Кінноту їх зітрем.
5. У білих то турбота: як трави шелестять,
Коли летить кіннота робітників — селян.
Коли летить кіннота
робітників — селян, } 2
Робітників — селян.

6. Вирвемо, як граблями, ворожі лави вмить,
Все, що перед шаблями, додолу полетить.
Все, що перед шаблями } 2
додолу полетить,
Додолу полетить.
7. Ми не починаємо ніякої війни,
Та не забуваємо про ворогів міцних.
Та не забуваємо } 2
про ворогів міцних,
Про ворогів міцних.
8. Горе буде ворогу, як він війну почне,
Ми його у поросі розтопчемо конем.
Ми його у поросі } 2
розтопчемо конем,
Розтопчемо конем.
9. Прапора червоного ніхто не відбере,
Армія Будьонного бадьоро йде вперед.
Армія Будьонного } 2
бадьоро йде вперед,
Бадьоро йде вперед.

ПІСНЯ ПРО ГЕРОЇВ

1. Ой, в степу широкім,
Де шумів Будьонний,
Де за радвладу
Ми знищили гада,
Полягли неvkриті
Землею сирою,
Кулями забиті
Жовтневі герої.

Приспів:

Ех, недаремно, ех, немарно,
За владу працюючих мас,
В атаках будьонівських армій
Кров їхня в степах пролилась!

2. Бур'янів не буде
Над тими кістками,
Не розвіє попіл
Буйними вітрами,
Їхній слід червоний
В наших колективах
Тракторні колони
Зорють в чорних нивах.

Приспів...

3. Не заслабла сила
Бойового діла,
Пшениці усюди
Красуваться будуть.
Де розгони бою
Гримали в одчаї,
Тракторні колони
Вторять урожаї.

Приспів...

4. Армія незламна,
Армія надійна
Шлях продовжить їхній,
Шлях революційний.
Гей, дружніш за діло,
Щоб в степу греміла
З гаслами „не здаться“
Колективна праця.

Приспів...

ПІСНЯ ПРО ЯКІРА

1. Грізно зграями небої
Розривали неба дах,
І летіли дні стрілою } 2
У походах, у боях.
2. І в грому гармат не дарма
Клекотів повстанням край.
Про Якіра червонарма } 2
Пісня дужа залунай!
3. Хай могутнє слово лине
Про героя знов і знов,
Що боями Україну } 2
З замурцями пройшов.
4. Гей, летів крізь сині гони
Молодий повстань бурун,
І зросли дрібні загони } 2
В грізну армію комун.
5. Ми розбили грати й ярма,
Пісня котиться дзвінка
Про Якіра - червонарма, } 2
Комунара й ватажка.
6. Пломеніють неба шати,
Од заводів квітне даль,
Інтервентам не зірвати } 2
Прапор волі і труда.
7. Над залізом і бетоном
Літаків лунає спів,
Ми гартуєм оборону } 2
Наших фабрик і ланів.

МАРШ УДАРНИКІВ

1. Гуде, ламає скелі
Ударний труд!
Прорвавсь в піснях веселих
Ударний труд!
В роботі честь і слава є,
Породу наша кірка б'є,
Наш трактор в степ на оранку іде, гуде,
В степу піснями він гуде!

Приспів:

Кожен час, кожен час —
Давай програму Ільіча!
Давай! Давай! Давай!

2. Бо кожен мах лопати —
Ударний труд!
На ворогів граната —
Ударний труд!
Старе ламається аж-аж!
В проломи рветься побут наш.
Непереможний світ новий збудує труд,
Чудовий світ збудує труд.

Приспів...

3. На сотнях Дніпрельстанів —
Ударний труд!
Ми міць свою поставим —
Ударний труд!
Стоїть буржуй за рубежем,
Новим ляка нас грабежем,
Та криця й вугіль наш
його заллють в річках —
Заллють в розтоплених річках.

Приспів...

4. В бою не милуй гада —
Ударний труд!
Весь клас — одна бригада —
Ударний труд!
Всі руки б'ють в один удар,
Щоб з криці запалав пожар,
Щоб вугіль наш Донецький в чорній лаві йшов!
Щоб вугіль в чорній лаві йшов!

Приспів...

ДВАНADЦЯТЬ КОСАРІВ

1. Гарно, гарно серед степу,
Глянь на північ, південь, схід!
Мені сонце косу клепле } 2
І мантачку золотить.
 2. Виступає нас немало —
Аж дванадцять косарів,
Косим клевер, косим трави, } 2
На комунівській землі.
 3. Попереду комсомолець
Сенька — хлопець молодий,
А позаду — дід Тополя — } 2
Бувший панський чередник.
 4. В травах коси дзвоном дзвонять,
І тремтить в руках кісся,
Не одні широкі гони } 2
Під покосами лежать.
 5. Виступає нас немало —
Аж дванадцять косарів,
Косим клевер, косим трави } 2
На комунівській землі.
-

ЗМІСТ

Вступна стаття <i>А. А. Хвилі</i>	Стор. 5
Інтернаціонал	17

ДОРЕВОЛЮЦІЙНІ ПІСНІ ПРО ЖИТТЯ І БОРОТЬБУ ТРУДЯЩИХ

Ой, не було так нікому	21
Побратався сокіл	22
У неділю пораненьку	24
Ой, у місті на риночку	25
Задумали Базилевці	27
За горою, за крутою	30
За Сибіром сонце сходить	32
Ой, наступила та чорна хмара	34
Яром, хлопці, яром	35
Там, де Ятрань круто в'ється	37
Було літо	38
Гуляв чумак на риночку	40
Над річкою, беріжком	42
Ой, бре - море - бре	43
Ой, горе тій чайці	44
Та нема в світі гірш нікому	45
Та забілили сніги	47
Да тече річка да невеличка	49
Вчора була суботонька	51

	Стор.
Ой, матінко - зірко	53
Брала дівка льон, льон	55
Закувала зозуленька	56
Ой, чи воля, чи неволя	57
Ой, гай, мати	58
Ой, у лузі та ще й при березі	59
Засвітали козаченьки	61
Ой, а в городі	63
Ой, у полі могила	64
Ой, на горі вогонь горить	65
Зима люта проходить	66
В неділю раненько	68
Чи я в лузі не калина була	70
Ой, піду я попід лугом	72
Ой, на горі василечки сходять	73
Ізза гори, да ізза гори	74
Ой, пряду - пряду	76
Ой, на горі, на горі	77
Чоловік жінку б'є - катує	79
Ой, зацвіла рожа край вікна	81
Ой, вербо, вербо	82
Ой, у саду вишня	84
Ой, зацвіла червона калина	85
А ще сонце не заходило	86
Ой, не пугай, пугаченьку	87
Усі гори зеленіють	88
Ой, ізза гори та буйний вітер віє	89

ПІСНІ ПРО КОХАННЯ

По той бік гора	93
Та нема гірш нікому	95
Коло млина, коло броду	97
Ой, зійди, зійди, ясен місяцю	98
Половина саду цвіте	99

	Стор.
На городі верба рясна	100
Тече річка невеличка	101
Ой, у полі нивка	103
Ой, коли б той вечір	105
Котилася ясна зоря з неба	107
Копав, копав криниченьку	108
Йшли корови із діброви	109
Ой, не світи, місяченьку	110
Ой, на горі пшениченька	111
Де ж ми будем ночувати	112
Посадила огірочки	114
За річкою, за Дунаєм	115
Тихо, тихо, Дунай воду несе	116
В кінці греблі шумлять верби	117
Ой, учора орав	118
Виряжала мати сина	120
Ой, гиля, гиля, гусоньки, на став	121
Козак од'їжджає, дівчинонька плаче	122
Ой, зійди, зійди, ти зірньо	123
Ой, при лужку, при лужку	125
Ой, приїхав мій миленький з поля	127
Ой, там за Дунаєм	128
Ой, у полі три криниченьки	129
Ой, у полі озерце	130
Ой, хмелю ж мій, хмелю	132
Розпрягайте, хлопці, коні	133
Зелений дубочок	134
Ой, у полі жито	136
Ой, не шуми, луже	137
Ой, там на горі	139
Ой, не спиться й не лежиться	141
А в полю береза	142
Пливе човен	144
Лугом іду, коня веду	145
Терен, мати, коло хати	147

	Стор.
За городом качки пливуть	148
Ой, по горі, по горі	150
Ізза гори світ біленький	151
Ой, не ходи, Грицю	152
Їхав козак за Дунай	153
Позволь мені, мати	155

САТИРИЧНІ, ЮМОРИСТИЧНІ І ЖАР- ТІВЛИВІ ПІСНІ

Ви, музики, хлопці добрі	159
Через дорогу там кума моя	160
Сніжок іде	161
Хоть у мене мужичок з кулачок	162
Продай, милий, сиві бички	163
Сіяв козак пшениченьку	165
Ой, під вишнею	166
Ой, устану я в понеділок	168
А у тих багачок	170
Ой, ти, гарний Семене	171
Ой, що ж то за шум учинився	172
Що шиголь гадає	174
Ой, летіла горлиця	176
І шумить, і гуде	177
Грицю, Грицю, до роботи	178
Була собі Маруся	179
Гей, волошин сіно косить	181
Як була я маленька	182
Час, додому час	184
Ой, ходила дівчина беріжком	185
Ой, поїхав за снопами	186
Ой, лопнув обруч коло барила	187
Скину кужель на полицю	188
Дівка в сінях стояла	189
У сусіда хата біла	191
Дощик, дощик	192

	Стор.
Добри вечір, дівчино	193
Та й орав мужик	194
Ой, за гаєм, гаєм	195
Кум з кумою залицявся	196
Од Києва до Лубень	198
Вийшли в поле косарі	200

ПІСНІ ЛІТЕРАТУРНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Як умру (Заповіт)	203
Думи мої	204
Реве та стогне Дніпр широкий	205
Така її доля	206
Якби мені черевики	207
Навгороді, коло броду	208
Тече вода в синє море	209
Нащо мені чорні брови	210
Ой, одна я, одна	212
Повій, вітре, на Україну	213
Стоїть гора високая	215
Закувала та сива зозуля	217
Ой, ти, дівчино зарученая	218
Віють вітри, віють буйні	220
Де ти бродиш, моя доле	222
Де Крим за горами	223
Сонце низенько	224
Ой, я нещасний	225
Коли розлучаються двое	226

ЗРАЗКИ ПОЖОВТНЕВОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ

Ой, чого ж ви пожурились	229
Реве буря, реве сила	230
Наступав Махно на город	231
Ой, в 1920 році	233

	Стор.
Ой, Марусю, Марусю	234
Ой, що в світі закрутилося	236
Чорнявая дівчиночка	237
У Харкові дощ іде	238
Вишні - черешні розвиваються	239
Колгоспні частушки	240

МАСОВІ РЕВОЛЮЦІЙНІ ПІСНІ

Молода гвардія	245
Вічний революціонер	247
Жалібний марш	249
Не зніс ти важкої неволі	250
Комінтерн	251
Вперед, народе, йди	252
Все вище	253
Пісня приамурських партизанів	255
Забайкальська	256
Партизанська	257
Пісня про Ворошилова	258
Пісня - рапорт тов. П. П. Постишеву	259
Кіннота Будьонного	261
Пісня про героїв	263
Пісня про Якіра	265
Марш ударників	266
Дванадцять косарів	268

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Цього року Державне Літературне Видавництво випускає нове художньо оформлене видання „Української народної пісні“. До цього видання ввійдуть до 450 пісень, з яких частина вміщена в цій збірці.

Нове видання, крім текстів пісень, міститиме ноти до кожної пісні та буде оздоблене зразками українського народного орнаменту.

*Ціна 2 крб.
Папка 40 коп.*

Друкарня ім. М. В. Фрунзе. Харків,
Донець Захаржевська, 6. Уповноваж.
Гословліту 7613. Зам. 1185. Тир. 50.000.
8¹/₂ друк. арк.

Видання № 416. П: пір ф. 72×105—48 кг.
4¹/₄ пап. арк. 1 пап арк. 111.298 літ.
Здано в роботу 13-X-35 р. Підписано
до друку 16-X-35 р.

2004

M08

0-456

35 4320

A 455318

КК

КК
П

Ціна 2 крв. Папка 40 коп.

